

EVANGHELIA DUPĂ SFÂNTUL LUCA

1.

Prolog

- ¹ Deoarece mulți au încercat să alcătuiască o istorisire a faptelor care s-au împlinit printre noi,
² așa cum ni le-au transmis cei care de la început au fost martori oculari și au devenit slujitori ai cuvântului,
³ după ce am cercetat toate de la început cu grijă, m-am gândit să ți le scriu și eu în mod sistematic, preabunule Teofil,
⁴ ca să te convingi de temeinicia învățăturilor pe care le-ai primit.

I. COPILĂRIA LUI ISUS

Vestirea nașterii lui Ioan Botezătorul

- ⁵ Era în zilele lui Irod, regele Iudeii, un preot, al cărui nume era Zaharia, din grupul [preoțesc] al lui Abía. Soția lui era dintre ficele lui Aaron, al cărei nume era Elisabeta.
⁶ Amândoi erau drepti înaintea lui Dumnezeu, umblând fără greșală în toate poruncile și prescrierile Domnului.
⁷ Însă nu aveau nici un copil, pentru că Elisabeta era sterilă și amândoi erau înaintați în vârstă.

- ⁸ Pe când slujea ca preot înaintea lui Dumnezeu, când era rândul grupului său,
- ⁹ după rânduiala slujirii preotești, a fost ales să intre în templul Domnului pentru a aduce jertfa de tămâie.
- ¹⁰ Și toată mulțimea poporului era afară, rugându-se în timp ce se aducea [jertfa de] tămâie.
- ¹¹ Atunci i-a apărut un înger al Domnului stând în partea dreaptă a altarului tămâierii.
- ¹² Văzându-l, Zaharia s-a tulburat și l-a cuprins teama.
- ¹³ Dar îngerul i-a spus: „Nu te teme, Zaharia, căci rugăciunea ta a fost ascultată și soția ta, Elisabeta, îți va naște un fiu și-i vei pune numele Ioan.
- ¹⁴ Vei avea bucurie și veselie și mulți se vor bucura de nașterea lui,
- ¹⁵ căci va fi mare înaintea Domnului și nu va bea nici vin și nici altă băutură tare și va fi umplut de Duhul Sfânt chiar din sânul mamei sale
- ¹⁶ și pe mulți dintre fiii lui Israel îi va întoarce la Domnul Dumnezeul lor.
- ¹⁷ El va merge înaintea lui cu duhul și puterea lui Ilie pentru a întoarce inimile părinților către copii și pe cei rebeli la înțelepciunea dreptilor, pentru a pregăti Domnului un popor desăvârșit”.
- ¹⁸ Dar Zaharia i-a spus îngerului: „Prin ce voi cunoaște aceasta? Eu sunt bătrân, iar soția mea este înaintată în vârstă”.
- ¹⁹ Răspunzând, îngerul i-a zis: „Eu sunt Gabriel, care stau înaintea lui Dumnezeu, și am fost trimis să-ți vorbesc și să-ți dau această veste bună.
- ²⁰ Iată, vei fi mut și nu vei putea vorbi până în ziua în care se vor împlini acestea, pentru că nu ai crezut cuvintele mele care se vor împlini la timpul lor”.
- ²¹ Poporul îl aștepta pe Zaharia și se mira, în timp ce acesta întârzia în templu.
- ²² Când a ieșit și nu putea să vorbească, au înțeles că avusese o viziune în templu, iar el le făcea semne. Și a rămas mut.
- ²³ După ce s-au împlinit zilele slujirii lui, s-a întors acasă.
- ²⁴ După aceste zile, Elisabeta, soția lui, a zămislit și, timp de cinci luni, se ascundea spunându-și:

²⁵ „Așa mi-a făcut Domnul în zilele în care și-a îndreptat privirea spre mine, ca să îndepărteze rușinea mea dinaintea oamenilor”.

Vestirea nașterii lui Isus

²⁶ În luna a șasea, îngerul Gabriel a fost trimis de Dumnezeu într-o cetate din Galileea, al cărei nume era Nazaret,

²⁷ la o fecioară logodită cu un bărbat, al cărui nume era Iosif, din casa lui David. Iar numele fecioarei era Maria.

²⁸ Și, intrând la ea, i-a spus: „Bucură-te, o, plină de har, Domnul este cu tine!”

²⁹ Ea s-a tulburat la acest cuvânt și cugeta în sine ce fel de salut ar putea fi acesta.

³⁰ Însă îngerul i-a spus: „Nu te teme, Marie, pentru că ai aflat har la Dumnezeu.

³¹ Vei zămisli și vei naște un fiu și-l vei numi Isus.

³² Acesta va fi mare: va fi numit Fiul Celui Preaînalt și Domnul Dumnezeu îi va da tronul lui David, tatăl său;

³³ și va domni peste casa lui Iacob pe veci, iar domnia lui nu va avea sfârșit”.

³⁴ Maria a spus către înger: „Cum va fi aceasta, din moment ce nu cunosc bărbat?”

³⁵ Răspunzând, îngerul i-a spus: „Duhul Sfânt va veni asupra ta și puterea Celui Preaînalt te va umbri; de aceea, sfântul care se va naște va fi numit Fiul lui Dumnezeu.

³⁶ Iată, Elisabeta, ruda ta, a zămislit și ea un fiu la bătrânețe, și aceasta este luna a șasea pentru ea care era numită sterilă,

³⁷ pentru că la Dumnezeu nimic nu este imposibil.

³⁸ Atunci, Maria a spus: „Iată, slujitoarea Domnului: fie mie după cuvântul tău”. Și îngerul a plecat de la ea.

Vizita Mariei la Elisabeta

- 39 În zilele acelea, ridicându-se, Maria s-a dus în grabă către ținutul muntos, într-o cetate a lui Iuda.
- 40 A intrat în casa lui Zaharia și a salutat-o pe Elisabeta.
- 41 Când a auzit Elisabeta salutul Mariei, a tresăltat copilul în sânul ei, iar Elisabeta a fost umplută de Duhul Sfânt
- 42 și a strigat cu glas puternic: „Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul sânelui tău.
- 43 Și de unde îmi este [dată] mie aceasta ca să vină mama Domnului meu la mine?
- 44 Iată, când a ajuns glasul salutului tău la urechile mele, a tresăltat de bucurie copilul în sânul meu.
- 45 Fericită aceea care a crezut că se vor împlini cele spuse ei de Domnul!”
- 46 Maria a spus:
„Sufletul meu
îl preamărește pe Domnul
- 47 și duhul meu tresaltă de bucurie
în Dumnezeu, Mântuitorul meu,
- 48 căci a privit la smerenia slujitoarei sale.
Iată, de acum toate popoarele mă vor numi fericită,
- 49 căci mi-a făcut lucruri mari Cel Atotputernic
și numele lui e sfânt.
- 50 Milostivirea lui rămâne din neam în neam
peste cei ce se tem de el.
- 51 A arătat puterea brațului său:

- i-a risipit pe cei mândri în cugetul inimii lor,
52 i-a dat jos de pe tron pe cei puternici
și i-a înălțat pe cei smeriți;
53 pe cei flămânzi i-a copleșit cu bunuri,
iar pe cei bogați i-a lăsat cu mâinile goale.
54 L-a sprijinit pe Israel, slujitorul său,
amintindu-și de îndurarea sa,
55 după cum a promis părinților noștri,
lui Abraham și urmașilor lui în veci”.
- 56 Maria a rămas cu ea cam trei luni, apoi s-a întors la casa ei.

Nașterea lui Ioan Botezătorul

- 57 Când s-a împlinit timpul pentru Elisabeta ca să nască, a născut un fiu.
58 Când vecinii și rudele ei au auzit că Domnul și-a arătat marea îndurare față de ea, se bucurau împreună cu ea.
59 În ziua a opta au venit pentru circumcizia copilului și voiau să-i pună numele Zaharia, ca al tatălui său.
60 Însă, luând cuvântul, mama lui a spus: „Nu, ci se va numi Ioan”.
61 Dar ei i-au zis: „Nu este nimeni dintre rudele tale care să poarte numele acesta”.
62 I-au făcut semne tatălui său cum ar vrea să fie numit.
63 Cerând o tăbliță, a scris: „Ioan este numele lui”. Și toți s-au mirat.

64 Îndată i s-a deschis gura și i s-a dezlegat limba, iar el vorbea binecuvântându-l pe Dumnezeu.

65 I-a cuprins frica pe toți vecinii și în tot ținutul muntos al Iudeii se povesteau toate aceste lucruri.

66 Toți cei care le auzeau le puneau la inima lor, spunând: „Ce va fi oare acest copil?” pentru că mâna Domnului era cu el.

67 Zaharia, tatăl său, a fost umplut de Duhul Sfânt și a profețit zicând:

68 „Binecuvântat este Domnul, Dumnezeul lui Israel,
pentru că a vizitat și a răscumpărat pe poporul său

69 și ne-a înălțat o putere de mântuire
în casa lui David, slujitorul său,

70 precum a promis prin gura sfinților săi profeți,
care au fost din vechime,

71 să ne mântuiască de dușmanii noștri
și de mâna tuturor acelora care ne urăsc.

72 Astfel a arătat îndurare față de părinții noștri,
și-și aduce aminte de legământul său cel sfânt.

73 De jurământul pe care l-a făcut lui Abraham,
părintele nostru,
că ne va dărui [harul],

74 ca, eliberați din mâna dușmanilor noștri,
să-i slujim fără teamă,

75 în sfințenie și dreptate, sub privirea lui,
în toate zilele [vieții] noastre.

- 76 Iar tu, copile,
profet al Celui Preaînalt te vei chema:
căci vei merge înaintea Domnului
să pregătești căile sale,
77 pentru a da poporului său știința mântuirii
întru iertarea păcatelor,
78 prin iubirea îndurătoare a Dumnezeului nostru
cu care ne va vizita Cel care Răsare din înălțime,
79 ca să-i lumineze pe cei ce se află în întuneric
și în umbra morții,
și să îndrepte pașii noștri pe calea păcii”.
- 80 Copilul creștea și se întărea în duh; el a rămas în pustiu până în ziua arătării lui înaintea lui Israel.

2.

Nașterea lui Isus (Mt 1, 18-25)

- ¹ În zilele acelea, a venit un decret din partea lui Cezar August ca să se facă recensământ pe tot pământul.
- ² Acest recensământ a fost primul, pe când Quirinius era guvernator al Siriei.
- ³ Toți mergeau să fie înscrși, fiecare în cetatea sa.
- ⁴ Și Iosif a urcat din Galileea, din cetatea Nazaret, către Iudeea, în cetatea lui David, care se numește Betleem, întrucât era din casa și din familia lui David,

- ⁵ pentru a se înscrie împreună cu Maria, logodnica lui, care era însărcinată.
- ⁶ Dar pe când erau ei acolo, s-au împlinit zilele ca [Maria] să nască
- ⁷ și l-a născut pe fiul ei, primul născut, l-a înfășat și l-a culcat în iesle, pentru că nu era loc de găzduire pentru ei.
- ⁸ În același ținut erau unii păstori care trăiau pe câmp și păzeau turmele pe timpul nopții.
- ⁹ Și le-a apărut un înger al Domnului și gloria Domnului i-a învăluit în lumină, iar ei au fost cuprinși de o mare spaimă.
- ¹⁰ Îngerul le-a spus: „Nu vă temeți, căci, iată, vă vestesc o mare bucurie care va fi pentru tot poporul:
- ¹¹ astăzi, în cetatea lui David, vi s-a născut Mântuitorul care este Cristos Domnul.
- ¹² Acesta este semnul: veți găsi un copil înfășat și culcat în iesle”.
- ¹³ Dintr-o dată, s-a unit cu îngerul o mulțime din oastea cerească, laudându-l pe Dumnezeu și spunând:
- ¹⁴ „Mărire în înaltul cerurilor lui Dumnezeu,
și pe pământ pace oamenilor pe care el îi iubește!”
- ¹⁵ Când îngerii au plecat de la ei spre cer, păstorii au spus unii către alții: „Să mergem până la Betleem și să vedem acest Cuvânt care s-a făcut și ce ne-a făcut cunoscut Domnul”.
- ¹⁶ Au plecat, deci, în grabă și i-au găsit pe Maria, pe Iosif și copilul culcat în iesle.
- ¹⁷ După ce l-au văzut, au făcut cunoscut cuvântul care le fusese spus despre acest copil.
- ¹⁸ Toți cei care auzeau se mirau de cele spuse lor de către păstori.
- ¹⁹ Maria însă păstra toate aceste cuvinte, meditându-le în inima ei.
- ²⁰ Apoi păstorii s-au întors, glorificându-l și laudându-l pe Dumnezeu pentru tot ce au auzit și au văzut, după cum le-a fost spus.
- ²¹ Când s-au împlinit cele opt zile pentru circumciderea lui, i s-a pus numele Isus, așa cum a fost numit de înger mai înainte de a fi fost zămislit.

Prezentarea lui Isus în templu

- 22 Când s-au împlinit zilele purificării lor, după Legea lui Moise, l-au dus la Ierusalim ca să-l ofere Domnului,
- 23 după cum este scris în Legea Domnului: *Orice prim născut de parte bărbătească va fi numit sfânt pentru Domnul*
- 24 și să aducă jertfă, după cum este spus în Legea Domnului, *o pereche de turturele sau doi pui de porumbel.*
- 25 Și iată că era la Ierusalim un om cu numele Simeon și acesta era un om drept și evlavios care aștepta mângâierea lui Israel și Duhul Sfânt era asupra lui.
- 26 Îi fusese revelat de Duhul Sfânt că nu va vedea moartea înainte de a-l vedea pe Cristosul Domnului.
- 27 A fost condus de Duhul Sfânt la templu, iar când părinții l-au adus pe copilul Isus, ca să facă după obiceiurile Legii cu privire la el,
- 28 l-a luat în brațe și l-a binecuvântat pe Dumnezeu spunând:
- 29 „Acum slobozește-l, pe slujitorul tău, Stăpâne,
după cuvântul tău, în pace,
- 30 căci au văzut ochii mei
mântuirea ta
- 31 pe care ai pregătit-o
înaintea tuturor popoarelor,
- 32 luminează spre luminarea neamurilor
și slava poporului tău, Israel!”
- 33 Tatăl și mama lui se mirau de cele spuse despre el.
- 34 Simeon i-a binecuvântat și i-a spus Mariei, mama lui: „Iată, acesta este pus spre căderea și spre ridicarea multora în Israel și ca

semn de contradicție –

³⁵ ca să se dezvăluie gândurile din multe inimi – iar o sabie va străpunge sufletul tău”.

³⁶ Era acolo și Ana, profetesa, fiica lui Fanuel, din tribul lui Așer. Aceasta era mult înaintată în vârstă. După ce trăise cu bărbatul ei șapte ani de la fecioria ei,

³⁷ era acum văduvă și ajunsese la optzeci și patru de ani. Ea nu părăsea templul, slujind zi și noapte prin posturi și rugăciuni.

³⁸ Fiind prezentă și ea, îl preamărea pe Dumnezeu și vorbea despre [copil] tuturor celor care așteptau eliberarea Ierusalimului.

³⁹ Când au împlinit toate după Legea Domnului, s-au întors în Galileea, în cetatea lor, Nazaret.

⁴⁰ Iar copilul creștea și se întărea, plin de înțelepciune, și harul lui Dumnezeu era asupra lui.

Isus în templu la vârsta de doisprezece ani

⁴¹ Părinții lui mergeau în fiecare an la Ierusalim de sărbătoarea Paștelui.

⁴² Când avea el doisprezece ani, au urcat acolo după obiceiul sărbătorii.

⁴³ Împlinindu-se acele zile, pe când se întorceau, copilul Isus a rămas în Ierusalim, dar părinții lui nu știau.

⁴⁴ Socotind însă că este cu grupul de pelerini, au mers cale de o zi și-l căutau printre rude și cunoscuți.

⁴⁵ Negăsindu-l, s-au întors la Ierusalim, căutându-l.

⁴⁶ După trei zile, l-au găsit în templu, stând în mijlocul învățătorilor, ascultându-i și punându-le întrebări.

⁴⁷ Toți cei care îl ascultau se mirau de înțelepciunea și de răspunsurile lui.

⁴⁸ Văzându-l, ei au rămas înmărmuriți și mama lui i-a spus: „Fiule, de ce ne-ai făcut aceasta? Iată, tatăl tău și cu mine te-am căutat îngrijorați”.

⁴⁹ El însă le-a spus: „De ce m-ați căutat? Nu știți că eu trebuie să fiu în casa Tatălui meu?”

⁵⁰ Însă ei n-au înțeles cuvântul pe care li-l spusese.

⁵¹ Apoi a coborât cu ei, a venit la Nazaret și era supus lor. Iar mama lui păstra toate aceste cuvinte în inima ei.

⁵² Isus creștea în înțelepciune, statură și har, înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor.

II. PREGĂTIREA ACTIVITĂȚII PUBLICE A LUI ISUS

3.

Predica lui Ioan Botezătorul (*Mt* 3, 1-12; *Mc* 1, 1-8; *In* 1, 19-28)

¹ În anul al cincisprezecelea al domniei lui Tiberiu Cezar, pe când Ponțiu Pilat era guvernator al Iudeii, Irod, tetrarh al Galileii, Filip, fratele său, tetrarh al ținutului Itureii și Trahonitidei, iar Lisania, tetrarh al Abilenei,

² pe timpul arhieriei Anna și Caiafa, cuvântul lui Dumnezeu a fost către Ioan, fiul lui Zaharia, în pustiu.

³ El a venit în toate împrejurimile Iordanului, predicând botezul convertirii spre iertarea păcatelor,

⁴ așa cum este scris în cartea cuvintelor lui Isaia profetul:

Glasul celui care strigă în pustiu:

Pregătiți calea Domnului,

faceți drepte cărările lui;
5 *orice vale va fi umplută*
și orice munte sau deal va fi nivelat;
drumurile strâmbe vor fi îndreptate,
iar cele cu gropi vor fi netezite
6 *și orice făptură va vedea*
mântuirea lui Dumnezeu.

- 7 Așadar, spunea mulțimilor care veneau ca să fie botezate de el: „Pui de vipere! Cine v-a învățat să fugiți de mânia care are să vină?
- 8 Faceți roade vrednice de convertire și să nu începeți a spune în voi înșivă: «Noi îl avem de tată pe Abraham», căci vă spun că Dumnezeu poate să-i ridice fii lui Abraham din pietrele acestea.
- 9 Securea este deja pusă la rădăcina pomilor; deci orice pom care nu face rod bun va fi tăiat și aruncat în foc”.
- 10 Iar mulțimile îl întrebau: „Atunci ce trebuie să facem?”
- 11 Răspunzând, le-a spus: „Cel care are două tunici să împartă cu cel ce nu are, iar cine are de mâncare să facă la fel”.
- 12 Au venit și unii vameși ca să fie botezați și i-au spus: „Învățătorule, noi ce trebuie să facem?”
- 13 El le-a spus: „Nu pretindeți mai mult decât ceea ce a fost fixat pentru voi”.
- 14 Și unii soldați l-au întrebat la fel spunând: „Iar noi ce trebuie să facem?” El le-a zis: „Nu maltratați și nu acuzați pe nimeni pe nedrept și fiți mulțumiți cu solda voastră”.
- 15 Deoarece poporul era în așteptare și toți se întrebau în inima lor despre Ioan, dacă nu cumva este el Cristosul,
- 16 Ioan le-a răspuns tuturor: „Eu vă botez cu apă, însă vine unul mai puternic decât mine, căruia nu sunt vrednic să-i dezleg cureaua încălțăminte. El vă va boteza în Duhul Sfânt și cu foc.
- 17 Lopata de vânturat este în mâna lui ca să curețe aria și să adune grâul în grânarul său, iar pleava o va arde în focul care nu se stinge”.

¹⁸ Astfel, prin multe alte îndemnuri, el predica poporului vestea cea bună.

¹⁹ Dar Irod tetrarhul, fiind muștrat de el din cauza Irodiadei, soția fratelui său, și din cauza tuturor relelor pe care le făcuse Irod,

²⁰ a mai adăugat-o și pe aceasta peste toate: l-a aruncat pe Ioan în închisoare.

Botezul lui Isus (*Mt* 3, 13-17; *Mc* 1, 9-11)

²¹ În timp ce tot poporul era botezat, a fost botezat și Isus și, pe când se ruga, cerul s-a deschis

²² și Duhul Sfânt a coborât asupra lui sub chip trupesc, ca un porumbel, și o voce a fost din cer: „Tu ești Fiul meu cel iubit, în tine îmi găsesc toată plăcerea”.

Genealogia lui Isus (*Mt* 1, 1-17)

²³ Când Isus a început [să predice], avea cam treizeci de ani. După cum se credea, era [fiul] lui Iosif, [fiul] lui Eli,

²⁴ [fiul] lui Matat, [fiul] lui Levi, [fiul] lui Melhi, [fiul] lui Ianai, [fiul] lui Iosif,

²⁵ [fiul] lui Matatia, [fiul] lui Amos, [fiul] lui Nahum, [fiul] lui Esli, [fiul] lui Nagai,

²⁶ [fiul] lui Maat, [fiul] lui Matatia, [fiul] lui Semein, [fiul] lui Ioseh, [fiul] lui Ioda,

²⁷ [fiul] lui Ioanan, [fiul] lui Resa, [fiul] lui Zorobabel, [fiul] lui Salatiel, [fiul] lui Neri,

²⁸ [fiul] lui Melhi, [fiul] lui Adi, [fiul] lui Cosam, [fiul] lui Elmadam, [fiul] lui Er,

²⁹ [fiul] lui Iosue, [fiul] lui Eliezer, [fiul] lui Iorim, [fiul] lui Matat, [fiul] lui Levi,

- 30 [fiul] lui Simeon, [fiul] lui Iuda, [fiul] lui Iosif, [fiul] lui Ionam, [fiul] lui Eliachim,
31 [fiul] lui Melea, [fiul] lui Mena, [fiul] lui Matata, [fiul] lui Natan, [fiul] lui David,
32 [fiul] lui Iese, [fiul] lui Obed, [fiul] lui Booz, [fiul] lui Sala, [fiul] lui Naason,
33 [fiul] lui Aminadab, [fiul] lui Admin, [fiul] lui Arni, [fiul] lui Esrom, [fiul] lui Fares, [fiul] lui Iuda,
34 [fiul] lui Iacob, [fiul] lui Isaac, [fiul] lui Abraham, [fiul] lui Terah, [fiul] lui Nahor,
35 [fiul] lui Seruh, [fiul] lui Ragau, [fiul] lui Falec, [fiul] lui Eber, [fiul] lui Sala,
36 [fiul] lui Cainam, [fiul] lui Arpaxad, [fiul] lui Sem, [fiul] lui Noe, [fiul] lui Lameh,
37 [fiul] lui Matusalem, [fiul] lui Enoh, [fiul] lui Iaret, [fiul] lui Maleleel, [fiul] lui Cainam,
38 [fiul] lui Enos, [fiul] lui Set, [fiul] lui Adam, [fiul] lui Dumnezeu.

4.

Ispitirea lui Isus (*Mt* 4, 1-11; *Mc* 1, 12-13)

- ¹ Isus, plin de Duhul Sfânt, s-a întors de la Iordan și a fost dus de Duh în pustiu
² timp de patruzeci de zile, fiind ispitit de diavol. Nu a mâncat nimic în zilele acelea și, când ele s-au sfârșit, i-a fost foame.
³ Atunci diavolul i-a zis: „Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, spune acestei pietre să devină pâine”.
⁴ Însă Isus i-a răspuns: „Este scris: *Nu numai cu pâine va trăi omul*”.
⁵ Ducându-l mai sus, i-a arătat într-o clipă toate împărățiile lumii
⁶ și i-a spus diavolul: „Îți voi da toată autoritatea și gloria lor, pentru că mie mi-a fost dată și o dau cui vreau.
⁷ Deci, dacă tu mă vei adora, a ta va fi toată”.

⁸ Și, răspunzând, Isus i-a spus: „Este scris:

*Pe Domnul Dumnezeuul tău îl vei adora
și numai lui îi vei sluji”.*

⁹ L-a dus apoi în Ierusalim și l-a așezat pe coama templului și i-a spus: „Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, aruncă-te jos de aici,

¹⁰ căci este scris:

*Le va porunci îngerilor săi în privința ta
ca să te păzească*

¹¹ și: *Te vor duce pe mâini
ca nu cumva să-ți lovești piciorul de vreo piatră”.*

¹² Însă Isus, răspunzându-i, i-a zis: „S-a spus: *Nu-l vei ispiti pe Domnul Dumnezeuul tău”.*

¹³ Și, după ce a terminat toată ispitirea, diavolul s-a îndepărtat de la el pentru un anumit timp.

III. ACTIVITATEA LUI ISUS ÎN GALILEEA

Isus la Nazaret (*Mt* 4, 12-17; 13, 53-58; *Mc* 1, 14-15; 6, 1-6)

¹⁴ Isus s-a întors în Galileea, cu puterea Duhului, și faima lui s-a răspândit în toate împrejurimile.

¹⁵ Iar el învăța în sinagogile lor și era glorificat de toți.

¹⁶ A venit la Nazaret, unde fusese crescut, și a intrat în sinagogă, după obiceiul lui, în zi de sâmbătă, și s-a ridicat ca să citească.

¹⁷ I s-a dat cartea profetului Isaia și, deschizând cartea, a găsit locul în care era scris:

¹⁸ *Duhul Domnului este asupra mea:*

pentru aceasta m-a uns

să duc săracilor vestea cea bună;

m-a trimis să proclam

celor captivi eliberarea

și celor orbi recăpătarea vederii,

să redau libertatea celor asupriți;

¹⁹ *să vestesc un an de bunăvoință al Domnului.*

²⁰ Apoi, închizând cartea și dând-o înapoi slujitorului, s-a așezat. Ochii tuturor din sinagogă erau ațintiți spre el.

²¹ A început apoi să le vorbească: „Astăzi s-a împlinit Scriptura aceasta pe care ați ascultat-o cu urechile voastre”.

²² Toți dădeau mărturie în favoarea lui și se mirau de cuvintele de har care ieșeau din gura lui și spuneau: „Nu este acesta fiul lui Iosif?”

²³ Dar el le-a spus: „Fără îndoială îmi veți zice parabola aceasta: «Doctore, vindecă-te pe tine însuși! Ceea ce am auzit că s-a întâmplat în Cafarnaum, fă și aici, în patria ta».

²⁴ Adevăr vă spun că nici un profet nu este acceptat în patria sa

²⁵ și adevărat vă spun că multe văduve erau în Israel în zilele lui Ilie, când cerul a fost închis timp de trei ani și șase luni, încât s-a făcut mare foamete în toată țara,

²⁶ dar Ilie nu a fost trimis la nici una dintre ele, ci doar la o femeie văduvă din Sarepta Sidonului.

²⁷ Și mulți leproși erau în Israel pe timpul profetului Elizeu, dar nimeni dintre ei n-a fost curățat decât doar Naaman Sirianul”.

²⁸ Auzind acestea, toți cei din sinagogă s-au umplut de mânie.

²⁹ Ridicându-se, l-au scos din cetate și l-au dus pe buza prăpastiei de pe colina pe care era construită cetatea lor ca să-l arunce de acolo.

³⁰ Însă el, trecând prin mijlocul lor, a plecat.

Isus alungă un duh necurat (Mc 1, 21-28)

³¹ Apoi a coborât la Cafarnaum – o cetate din Galileea – și îi învăța [în zilele de] sâmbătă,

³² iar ei erau uimiți de învățătura lui deoarece cuvântul lui era [spus] cu autoritate.

³³ Era în sinagogă un om care avea duh de diavol necurat și striga cu glas puternic:

³⁴ „Ei! Ce ai cu noi, Isuse din Nazaret? Ai venit să ne distrugi? Știu cine ești: sfântul lui Dumnezeu”.

³⁵ Însă Isus i-a poruncit ci asprime, spunându-i: „Taci și ieși din el!” Atunci diavolul l-a trântit în mijloc și a ieșit din el fără ca să-i facă vreun rău.

³⁶ I-a cuprins teama pe toți și spuneau unii către alții: „Ce fel de cuvânt este acesta? El le poruncește duhurilor necurate cu autoritate și putere și ele se ies!”

³⁷ Și vestea despre el s-a răspândit în toată împrejurimea.

Vindecări la Cafarnaum (Mt 8, 14-17; Mc 1, 29-34)

³⁸ Ieșind din sinagogă, a intrat în casa lui Simon. Soacra lui Simon era cuprinsă de o febră mare și l-au rugat pentru ea.

³⁹ Aplecându-se asupra ei, a poruncit cu asprime febrei și aceasta a lăsat-o. Ridicându-se îndată, ea îi servea.

⁴⁰ La apusul soarelui, toți cei care aveau bolnavi de diferite boli îi aduceau la el, iar el, punându-și mâinile peste fiecare dintre ei, îi vindeca:

⁴¹ din mulți ieșeau diavoli care strigau și spuneau: „Tu ești Fiul lui Dumnezeu!” Dar el, muștrându-i, nu le permitea să vorbească pentru că știa că el este Cristos.

Isus pleacă din Cafarnaum (*Mc 1, 35-39*)

⁴² După ce s-a făcut ziuă, ieșind, a mers într-un loc pustiu, însă mulțimile îl căutau și, ajungând până la el, voiau să-l oprească să plece de la ei.

⁴³ Dar el le-a spus: „Trebuie să vestesc împărăția lui Dumnezeu și celorlalte cetăți pentru că de aceea am fost trimis”.

⁴⁴ Și predica prin sinagogile din Iudeea.

5.

Pescuirea minunată. Cei dintâi discipoli (*Mt 4, 18-22; Mc 1, 16-20*)

¹ Pe când mulțimea îl îmbulzea ca să asculte cuvântul lui Dumnezeu, iar el stătea lângă lacul Genezaret,

² a văzut două bărci care stăteau lângă țărm, iar pescarii, coborâți din ele, spălau năvoadele.

³ Suindu-se într-una din bărci, care era a lui Simon, l-a rugat s-o îndepărteze puțin de la mal. Așezându-se, învăța mulțimile din barcă.

⁴ Când a terminat de vorbit, i-a spus lui Simon: „Înaintează în larg și aruncați-vă năvoadele pentru pescuit!”

- ⁵ Răspunzând, Simon i-a spus: „Învățătorule, toată noaptea ne-am chinuit, dar nu am prins nimic. Însă la cuvântul tău, voi arunca năvoadele”.
- ⁶ Și, făcând aceasta, au prins așa o mare mulțime de pești încât li se rupeau năvoadele.
- ⁷ Atunci au făcut semne însoțitorilor lor din cealaltă barcă să vină pentru a-i ajuta. Ei au venit și au umplut amândouă bărcile încât erau gata să se scufunde.
- ⁸ Văzând [aceasta], Simon Petru a căzut la picioarele lui Isus spunând: „Îndepărtează-te de mine, căci sunt un om păcătos, Doamne!”.
- ⁹ Pentru că îl cuprinsese teama pe el și pe toți care erau cu el pentru pescuirea pe care au făcut-o împreună,
- ¹⁰ la fel și pe Iacob și pe Ioan, fiii lui Zebedeu, care erau însoțitorii lui Simon. Însă Isus i-a spus lui Simon: „Nu te teme, de acum înainte vei fi pescar de oameni”.
- ¹¹ După ce au dus bărcile la mal, părăsind toate, l-au urmat pe el.

Vindecarea unui lepros (*Mt* 8, 1-4; *Mc* 1, 40-45)

- ¹² Pe când se afla într-una dintre cetăți, un om plin de lepră, văzându-l pe Isus, a căzut cu fața la pământ și l-a rugat spunând: „Doamne, dacă vrei, poți să mă cureți”.
- ¹³ Întinzându-și mâna, l-a atins spunându-i: „Vreau. Fii curățat!” Îndată lepra s-a îndepărtat de la el. ¹⁴ Atunci, el i-a poruncit să nu spună nimănui, ci „mergând, arată-te preotului și adu [jertfă] pentru curățarea ta, după cum a poruncit Moise, ca să fie mărturie pentru ei”.
- ¹⁵ Vestea despre el se răspândea din ce în ce mai mult și mari mulțimi se adunau ca să-l asculte și să fie vindecate de bolile lor.
- ¹⁶ Însă el se retrăgea în locuri pustii și se ruga.

Vindecarea unui om paralizat (*Mt 9, 1-8; Mc 2, 1-12*)

- ¹⁷ Într-una din zile, pe când învăța, ședeau și unii farisei și învățați ai Legii care veniseră din toate satele Galileii și Iudeii și din Ierusalim; iar puterea Domnului era cu el ca să vindece.
- ¹⁸ Și iată, câțiva bărbați care purtau pe un pat un om care era paralizat, căutau să-l aducă și să-l pună înaintea lui.
- ¹⁹ Și, negăsind pe unde să-l ducă până la el din cauza mulțimii, urcându-se pe acoperiș, l-au lăsat printre olane cu patul până în mijloc, în fața lui Isus.
- ²⁰ Văzând credința lor, a zis: „Omule, păcatele îți sunt iertate!”
- ²¹ Cărturarii și fariseii au început să discute: „Cine este acesta care rostește blasfemii? Cine poate să ierte păcatele în afară de singur Dumnezeu?”
- ²² Dar Isus, cunoscând gândurile lor, răspunzând, le-a zis: „La ce vă gândiți în inimile voastre?
- ²³ Ce este mai ușor: a spune «Păcatele îți sunt iertate!» sau a spune «Ridică-te și umblă!»?
- ²⁴ Însă ca să știți că Fiul Omului are puterea de a ierta păcatele pe pământ – i-a spus omului paralizat – îți zic ridică-te, ia-ți patul și du-te la casa ta!”
- ²⁵ Și îndată s-a ridicat înaintea lor, a luat [patul] pe care zăcuse și s-a dus acasă, glorificându-l pe Dumnezeu.
- ²⁶ Uluirea i-a cuprins pe toți și-l glorificau pe Dumnezeu și spuneau plini de teamă: „Astăzi am văzut lucruri minunate”.

Chemarea lui Levi (*Mt 9, 9-13; Mc 2, 13-17*)

- ²⁷ După acestea, a ieșit și a văzut un vameș, cu numele de Levi, care stătea la postul lui de vamă, și i-a spus: „Urmează-mă!”

- ²⁸ Părăsind toate, s-a ridicat și l-a urmat.
- ²⁹ Iar Levi a făcut pentru el un mare ospăț în casa lui. Se afla [acolo] o mare mulțime de vameși și alții care ședeau cu ei la masă.
- ³⁰ Fariseii și cărturarii lor murmurau împotriva discipolilor lui, zicând: „De ce mâncați și beți împreună cu vameșii și păcătoșii?”
- ³¹ Dar Isus, răspunzându-le, a zis: „Nu cei sănătoși au nevoie de medic, ci bolnavii;
- ³² nu am venit să-i chem pe cei drekți, ci pe cei păcătoși la convertire”.

Discuții despre post (*Mt* 9, 14-17; *Mc* 2, 18-22)

- ³³ Însă aceștia i-au spus: „Discipolii lui Ioan postesc adesea și fac rugăciuni, la fel și cei ai fariseilor, dar ai tăi mănâncă și beau”.
- ³⁴ Isus le-a spus: „Puteți oare să-i faceți pe nuntași să postească, atât timp cât mirele este cu ei?
- ³⁵ Vor veni însă zile când mirele va fi luat de la ei. Atunci, în zilele acelea, vor posti”.
- ³⁶ Apoi le-a zis o parabolă: „Nimeni nu rupe o bucată dintr-o haină nouă ca s-o pună la o haină veche, altfel o va rupe pe cea nouă și bucata din cea nouă nu se va potrivi la cea veche.
- ³⁷ Tot așa, nimeni nu pune vinul nou în burdufuri vechi, altfel vinul nou va sparge burdufurile: vinul se varsă, iar burdufurile se pierd.
- ³⁸ Dimpotrivă, vinul nou trebuie pus în burdufuri noi.
- ³⁹ Nimeni, după ce a băut vin vechi, nu vrea vin nou, pentru că spune: «Cel vechi e mai bun!»”

6.

Spicele rupte în zi de sâmbătă (*Mt* 12, 1-8; *Mc* 2, 23-28)

- ¹ Într-o zi de sâmbătă, trecea printre lanuri, iar discipolii lui rupeau spice și, frecându-le în mâini, le mâncau.
- ² Însă unii dintre farisei au spus: „De ce faceți ceea ce nu este permis sâmbăta?”
- ³ Răspunzând, Isus le-a zis: „Nu ați citit ce a făcut David când era flămând, el și cei care erau cu el,
- ⁴ când a intrat în casa lui Dumnezeu și, luând pâinile punerii înainte, pe care nu era permis să le mănânce decât numai preoții, a mâncat și a dat și celor ce erau cu el?”
- ⁵ Și le-a spus: „Fiul Omului este stăpânul sâmbetei”.

Vindecarea omului cu mâna paralizată (*Mt* 12, 9-14; *Mc* 3, 1-6)

- ⁶ Într-o altă [zi] de sâmbătă, a intrat în sinagogă și învăța. Era acolo un om a cărui mână dreaptă era paralizată.
- ⁷ Cărturarii, însă, și fariseii îl urmăreau [ca să vadă] dacă vindecă [în zi de] sâmbătă, ca să găsească de ce să-l acuze.
- ⁸ Dar el cunoștea gândurile lor și i-a spus omului care avea mâna paralizată: „Ridică-te și stai în mijloc!” El s-a ridicat și a stat [acolo].
- ⁹ Isus le-a spus: „Vă întreb dacă este permis în zi de sâmbătă să faci bine sau să faci rău, să salvezi o viață sau să o pierzi?”
- ¹⁰ Privindu-i pe toți de jur împrejur, i-a spus: „Întinde-ți mâna!” El a făcut astfel și mâna lui s-a vindecat.
- ¹¹ Dar ei s-au umplut de furie și vorbeau între ei ce să-i facă lui Isus.

Alegerea celor doisprezece apostoli (*Mt* 10, 1-4; *Mc* 3, 13-19)

- ¹² În zilele acelea, s-a dus pe munte să se roage și a petrecut noaptea în rugăciune către Dumnezeu.
- ¹³ Când s-a făcut ziuă, i-a chemat pe discipolii săi la sine și a ales doisprezece dintre ei pe care i-a numit apostoli:
- ¹⁴ pe Simon, cel numit Petru, și pe Andrei, fratele lui, pe Iacob și Ioan, pe Filip și Bartolomeu,
- ¹⁵ pe Matei și Toma, pe Iacob, [fiul] lui Alfeu, și pe Simon numit Zelotul,
- ¹⁶ pe Iuda, [fiul] lui Iacob, și pe Iuda Iscariot, care a devenit trădător.

Isus și mulțimile (*Mt* 4, 24-25; *Mc* 3, 7-12)

- ¹⁷ Coborând împreună cu ei, s-a oprit pe câmpie. O mare mulțime de discipoli ai săi și mult popor din toată Iudeea, din Ierusalim și din zona de coastă a Tirului și a Sidonului
- ¹⁸ au venit ca să-l asculte și să fie vindecați de bolile lor. Cei chinuți de duhuri necurate erau vindecați
- ¹⁹ și toată mulțimea căuta să-l atingă pentru că ieșea din el o putere care-i vindeca pe toți.

Fericirile (*Mt* 5, 1-12)

- ²⁰ Ridicându-și ochii spre discipolii săi, a spus:
- „Feriți voi, cei săraci,
căci a voastră este împărăția lui Dumnezeu.
- ²¹ Feriți voi, care acum sunteți flămânzi,
căci vă veți sătura.

Fericiți voi, care plângeți acum, căci veți râde.

22 Fericiți veți fi când oamenii vă vor urî, când vă vor exclude, când vă vor insulta și vor șterge numele vostru ca infam din cauza Fiului Omului.

23 Bucurați-vă în ziua aceea și tresătați de bucurie, căci iată, răsplata voastră va fi mare în cer; pentru că așa făceau și părinții lor cu profeții.

24 Dar, vai vouă, bogaților,
pentru că vă primiți mângâierea.

25 Vai vouă, celor care sunteți sătui acum,
căci veți suferi de foame.

Vai vouă, celor care râdeți acum,
căci veți jeli și veți plânge.

26 Vai vouă, când toți oamenii vă vor vorbi de bine; pentru că așa au făcut părinții lor profeților falși.

Iubirea față de dușmani (Mt 5, 38-48)

27 Însă vouă, care mă ascultați, vă spun: iubiți-i pe dușmanii voștri, faceți bine celor care vă urăsc,

28 binecuvântați-i pe cei care vă blestemă, rugați-vă pentru cei care vă defăimează.

29 Celui care te lovește peste un obraz întoarce-i-l și pe celălalt, iar pe cel care-ți ia mantia nu-l împiedica să-ți ia și tunica.

30 Celui care îți cere, dă-i, și de la cel care a luat dintr-ale tale nu cere înapoi.

31 Așa cum vreți ca oamenii să vă facă vouă, faceți-le la fel.

- ³² Dacă îi iubiți pe cei care vă iubesc, ce răsplată aveți? Căci și păcătoșii îi iubesc pe cei care îi iubesc pe ei.
- ³³ Și dacă faceți bine celor care vă fac bine, ce răsplată aveți? Și păcătoșii fac la fel.
- ³⁴ Și dacă dați cu împrumut celor de la care sperați să primiți înapoi, ce răsplată aveți? Și păcătoșii dau cu împrumut păcătoșilor ca să primească la fel înapoi.
- ³⁵ Voi însă iubiți-i pe dușmanii voștri, faceți bine și dați cu împrumut fără ca să așteptați nimic, iar răsplata voastră va fi mare și veți fi fiii Celui Preaînalt, pentru că el este bun față de cei nerecunoscători și răi.
- ³⁶ Fiți milostivi precum Tatăl vostru este milostiv.

Judecarea aproapelui (*Mt 7, 1-4, 16-21, 24-27; 12, 33-35*)

- ³⁷ Nu judecați și nu veți fi judecați; nu condamnați și nu veți fi condamnați, iertați și veți fi iertați;
- ³⁸ dați și vi se va da; o măsură bună, îndesată, scuturată și cu vârf vi se va da în poală, căci cu măsura cu care măsurați, vi se va măsura și vouă”.
- ³⁹ Le-a spus și o parabolă: „Poate un orb să conducă un alt orb? Nu vor cădea amândoi în groapă?
- ⁴⁰ Discipolul nu este superior învățătorului, dar orice [discipol] instruit va fi la fel ca învățătorul său.
- ⁴¹ De ce, așadar, vezi paiul din ochiul fratelui tău, însă nu ieși în seamă bârna din ochiul tău?
- ⁴² Cum poți să-i spui fratelui tău: «Frate, lasă-mă să scot paiul din ochiul tău», atunci când nu vezi bârna din ochiul tău? Ipocritule, scoate mai întâi bârna din ochiul tău și atunci vei vedea limpede să scoți paiul din ochiul fratelui tău.
- ⁴³ Căci nu este nici un pom bun care să facă fructe rele și, iarăși, nici un pom rău care să facă fructe bune,
- ⁴⁴ pentru că orice pom se cunoaște după fructele proprii: doar nu se culeg smochine din spini și nici struguri din măracini.
- ⁴⁵ Omul bun scoate binele din tezaurul bun al inimii sale, iar cel rău scoate răul din tezaurul rău al inimii sale. Căci gura lui vorbește

din prisosul inimii.

⁴⁶ De ce mă numiți «Doamne, Doamne» și nu faceți ce vă spun?

Casa construită pe stâncă (Mt 7, 24-27)

⁴⁷ Oricine vine la mine și ascultă cuvintele mele și le îndeplinește vă voi arăta cu cine se aseamănă:

⁴⁸ este asemenea cu omul care, construind o casă, a săpat adânc și a pus temelia pe stâncă. Venind inundația, șuvoiul s-a năpustit în casa aceea, dar nu a putut să o clatine pentru că fusese construită bine.

⁴⁹ Însă cine ascultă și nu îndeplinește este asemenea cu omul care construiește o casă pe pământ, fără temelie. Șuvoiul s-a năpustit asupra ei și îndată s-a năruit. Iar prăbușirea ei a fost mare”.

7.

Vindecarea servitorului centurionului (Mt 8, 5-13; In 4, 43-54)

¹ Când a terminat de spus toate aceste cuvinte în auzul poporului, a intrat în Cafarnaum.

² Un centurion avea un servitor la care ținea mult și care, fiind bolnav, trăgea să moară.

³ Auzind despre Isus, a trimis la el pe unii bătrâni dintre iudei ca să-l roage să vină să-i salveze servitorul.

⁴ Ajungând la Isus, aceștia îl implorau, zicând: „Este vrednic ca să-i faci aceasta,

⁵ căci iubește neamul nostru, iar sinagoga el ne-a construit-o”.

⁶ Isus a mers cu ei și nu era departe de casă când centurionul a trimis câțiva prieteni spunându-i: „Doamne, nu te deranja căci nu sunt

vrednic să intri sub acoperișul meu,

⁷ de aceea nu m-am considerat vrednic să vin eu însumi la tine, dar spune un cuvânt și servitorul meu va fi vindecat.

⁸ Căci, deși sunt un om supus autorității, am sub comanda mea soldați; și spun unuia «Du-te!» și se duce, iar altuia «Vino!» și vine; și servitorului meu «Fă aceasta!» și face”.

⁹ Isus s-a mirat auzind aceasta și, întorcându-se către mulțimea care-l urma, a spus: „Vă spun că nici în Israel nu am găsit așa o credință”.

¹⁰ Întorcându-se acasă, cei trimiși l-au găsit pe servitor sănătos.

Învierea fiului văduvei din Nain

¹¹ Îndată după aceea s-a dus într-o cetate numită Nain. Mergeau împreună cu el discipolii și o mare mulțime.

¹² Când s-a apropiat de poarta cetății, iată că era dus la mormânt un mort, singurul fiu al mamei sale, și aceasta era văduvă; și multă lume din cetate era cu ea.

¹³ Când a văzut-o, Domnului i s-a făcut milă de ea și i-a zis: „Nu plânge!”

¹⁴ Apropiindu-se, a atins sicriul, iar cei care-l duceau s-au oprit. Și a spus: „Tinere, îți zic, scoală-te!”

¹⁵ Mortul s-a ridicat și a început să vorbească, iar el l-a dat mamei sale.

¹⁶ Pe toți i-a cuprins teama și-l glorificau pe Dumnezeu, zicând: „Un mare profet s-a ridicat printre noi” și „Dumnezeu a vizitat poporul său”.

¹⁷ Vestea aceasta despre el s-a răspândit în toată Iudeea și în toată împrejurimea.

Mărturia lui Isus despre Ioan (Mt 11, 2-19)

- ¹⁸ Discipolii i-au făcut cunoscute lui Ioan toate acestea. Ioan a chemat doi dintre discipolii săi
- ¹⁹ și i-a trimis la Domnul, spunând: „Tu ești cel care trebuie să vină, sau să așteptăm pe altul?”
- ²⁰ Când au ajuns la el, bărbații aceia i-au spus: „Ioan Botezătorul ne-a trimis la tine, spunând: «Tu ești acela care trebuie să vină, sau să așteptăm pe altul?»»
- ²¹ În ceasul acela îi vindecase pe mulți de boli, de suferințe și de duhuri rele, iar multor orbi le dăruise vederea.
- ²² Atunci, răspunzând, le-a zis: „Mergând, spuneți-i lui Ioan ceea ce ați văzut și ați auzit: orbii văd, șchiopii umblă, leproșii sunt curățați și surzii aud, morții învie, iar săracilor li se aduce vestea cea bună
- ²³ și fericit este cel care nu se scandalizează de mine”.
- ²⁴ Când au plecat trimișii lui Ioan, [Isus] a început să spună către mulțimi despre Ioan: „Ce ați ieșit să vedeți în pustiu? O trestie legănată de vânt?
- ²⁵ Dar ce ați ieșit să vedeți? Un om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce sunt îmbrăcați în haine scumpe și trăiesc în desfătare sunt în [palate] regale.
- ²⁶ Dar ce ați ieșit să vedeți? Un profet? Da, și mai mult decât un profet.
- ²⁷ Acesta este cel despre care s-a scris:
- Iată, îl trimit pe îngerul meu
înaintea feței tale,
care va pregăti calea înaintea ta.*
- ²⁸ Căci eu vă spun: nimeni dintre cei născuți din femeie nu este mai mare decât Ioan; însă cel mai mic în împărăția lui Dumnezeu este mai mare decât el.
- ²⁹ Tot poporul care-l asculta și vameșii l-au recunoscut pe Dumnezeu, botezându-se cu botezul lui Ioan.

³⁰ Dar fariseii și învățații Legii au zădărnicit planul lui Dumnezeu cu privire la ei, căci nu s-au lăsat botezați de el.

³¹ Așadar, cu cine îi voi compara pe oamenii acestei generații? Cu cine se aseamănă?

³² Ei sunt asemenea copiilor care stau în piață și strigă unii către alții:

«V-am cântat din fluier și n-ați dansat,
v-am cântat de jale și n-ați plâns».

³³ Căci a venit Ioan Botezătorul, care nu mănâncă pâine și nu bea vin, iar voi spuneți: «Are diavol». ³⁴ A venit Fiul Omului, care mănâncă și bea, iar voi spuneți: «Iată un mâncăcios și un băutor, prieten cu vameșii și păcătoșii!»

³⁵ Dar Înțelepciunea a fost recunoscută de către toți fiii ei”.

Iertarea femeii păcătoase

³⁶ Unul dintre farisei l-a invitat să mănânce la el. Intrând în casa fariseului, [Isus] s-a așezat la masă.

³⁷ Și iată, era în cetate o femeie păcătoasă. Aflând că el era în casa fariseului, a adus [un vas] din alabastru [plin] cu miresme.

³⁸ Plângând, stătea în spate, la picioarele lui. A început să-i ude picioarele cu lacrimi, le ștergea cu părul capului ei, îi săruta picioarele și le ungea cu miresme.

³⁹ Văzând [aceasta], fariseul care îl chemase își spunea în sine: „Dacă acesta ar fi fost profet, ar fi știut cine și ce fel de femeie este aceasta care îl atinge, căci este o păcătoasă”.

⁴⁰ Răspunzând, Isus i-a zis: „Simon, am să-ți spun ceva”. Iar el a zis: „Spune, Învățătorule!”

⁴¹ „Un creditor avea doi debitori. Unul îi datora cinci sute de dinari, iar celălalt cincizeci.

⁴² Neavând ei cum să dea înapoi, [stăpânul] i-a iertat pe amândoi. Deci, care dintre ei îl va iubi mai mult?”

⁴³ Răspunzând, Simon i-a zis: „Cred că cel căruia i s-a iertat mai mult”. El i-a zis: „Ai judecat corect”.

- ⁴⁴ Atunci, întorcându-se către femeie, i-a spus lui Simon: „Vezi femeia aceasta? Am intrat în casa ta și tu nu mi-ai turnat apă pe picioare; ea, însă, mi-a udat picioarele cu lacrimi și mi le-a șters cu părul ei.
- ⁴⁵ Sărut nu mi-ai dat; ea, însă, de când a intrat, nu a încetat să-mi sărute picioarele.
- ⁴⁶ Tu nu mi-ai uns capul cu untdelemn, ea însă mi-a uns picioarele cu miresme.
- ⁴⁷ De aceea îți spun: i s-au iertat păcatele ei cele multe, pentru că a iubit mult; însă cui i se iartă puțin, iubește puțin”.
- ⁴⁸ Apoi a spus către ea: „Păcatele ți-au fost iertate”.
- ⁴⁹ Cei care erau cu el la masă au început să spună în sine: „Cine este acesta care iartă și păcatele?”
- ⁵⁰ Însă el a zis femeii: „Credința ta te-a mântuit; mergi în pace!”

8.

Femeile evlavioase

- ¹ Și după aceea, el trecea prin cetăți și sate, predicând și ducând vestea cea bună a împărăției lui Dumnezeu. Cei doisprezece erau cu el;
- ² de asemenea, unele dintre femei care fuseseră vindecate de duhuri rele și de boli: Maria, numită Magdalena, din care scosese șapte diavoli,
- ³ și Ioana, soția lui Cuza, administrator al lui Irod, Suzana și multe altele care îi slujeau cu ceea ce aveau.

Parabola semănătorului (*Mt* 13, 1-17; *Mc* 4, 1-12)

- ⁴ Pe când îl însoțea o mulțime mare și veneau la el din fiecare cetate, le-a vorbit printr-o parabolă:
- ⁵ „Semănătorul a ieșit să-și semene sămânța. În timp ce semăna, o parte a căzut de-a lungul drumului, dar a fost călcată în picioare și păsările cerului au devorat-o.
- ⁶ O altă [parte] a căzut pe piatră și, după ce a răsărit, s-a uscat pentru că nu avea umezeală.
- ⁷ Altă [parte] a căzut în mijlocul spinilor, dar spinii, crescând în același timp, au înăbușit-o.
- ⁸ Iar altă [parte] a căzut în pământ bun și, crescând, a dat rod înșutit”. După ce a spus acestea, a strigat: „Cine are urechi pentru a asculta, să asculte!”
- ⁹ Atunci l-au întrebat discipolii săi ce ar putea să însemne această parabolă.
- ¹⁰ El le-a spus: „Vouă v-a fost dat să cunoașteți misterele împărăției lui Dumnezeu, celorlalți [li se vorbește] în parabole. Pentru ca
văzând să nu vadă
și auzind să nu înțeleagă.

Explicarea parabolei semănătorului (Mt 13, 18-23; Mc 4, 13-20)

- ¹¹ Această parabolă înseamnă: sămânța este cuvântul lui Dumnezeu.
- ¹² Cei de-a lungul drumului sunt aceia care ascultă, apoi vine diavolul și ia cuvântul din inima lor, ca nu cumva, crezând, să fie mântuiți.
- ¹³ Cei de pe piatră sunt aceia care, când ascultă cuvântul, îl primesc cu bucurie, dar aceștia nu au rădăcină: ei cred pentru un timp, dar în momentul încercării, dau înapoi.
- ¹⁴ Ceea ce a căzut între spini sunt cei care ascultă, dar, cu timpul, sunt înăbușiți de griji, bogății și plăcerile vieții și nu ajung să rodească.

¹⁵ Iar ceea ce a căzut în pământ bun sunt aceia care, ascultând cuvântul cu inimă curată și generoasă, îl păstrează și aduc roade într-o răbdare.

Parabola candeliei (*Mc* 4, 21-25)

¹⁶ Nimeni, după ce a aprins o candelă, nu o ascunde sub un vas, nici nu o pune sub pat, ci o pune pe candelabru, pentru ca cei care intră să vadă lumina.

¹⁷ Căci nu este nimic secret care să nu fie dezvăluit și nici [ceva] tăinuit care să nu fie cunoscut și să nu iasă la lumină.

¹⁸ Vedeți, așadar, cum ascultați, pentru că celui care are i se va [mai] da, iar celui care nu are i se va lua și ceea ce crede că are”.

Mama și frații lui Isus (*Mt* 12, 46-50; *Mc* 3, 31-35)

¹⁹ Au venit la el mama și frații lui și nu puteau să ajungă până la el din cauza mulțimii.

²⁰ I s-a făcut cunoscut: „Mama ta și frații tăi stau afară și vor să te vadă”.

²¹ Dar el le-a răspuns, zicând: „Mama mea și frații mei sunt aceștia care ascultă cuvântul lui Dumnezeu și îl îndeplinesc”.

Liniștirea furtunii (*Mt* 8, 23-27; *Mc* 4, 35-41)

²² Într-una din zile, s-a urcat în barcă împreună cu discipolii săi și le-a spus: „Să trecem în partea cealaltă a lacului”. Și au plecat.

- ²³ Pe când vâsleau, el a adormit. Și o furtună s-a dezlănțuit pe lac: [barca] se umplea cu apă, iar ei erau în pericol.
- ²⁴ Atunci, venind la el, l-au trezit spunând: „Învățătorule! Învățătorule, pierim!” Iar el, trezindu-se, a certat vântul și valurile de apă. Ele s-au calmat și s-a făcut liniște.
- ²⁵ Atunci le-a spus: „Unde este credința voastră?” Ei însă, cuprinși de teamă, se mirau spunând unii către alții: „Cine este oare acesta că poruncește chiar și vânturilor și apei și ele îl ascultă?”

Isus vindecă un om posedat de diavol în ținutul gherasenilor (Mt 8, 28-34; Mc 5, 1-20)

- ²⁶ Și au tras la mal în ținutul gherasenilor, care este de partea cealaltă a Galileii.
- ²⁷ După ce a coborât [Isus] pe uscat, i-a ieșit înaintea un om din cetate, care era posedat de diavol. De mult timp nu mai purta îmbrăcăminte și nici nu locuia în casă, ci în morminte.
- ²⁸ Când l-a văzut pe Isus, strigând, a căzut în fața lui și, cu glas puternic, i-a spus: „Ce ai cu mine, Isuse, Fiul Dumnezeului celui Preaînalt? Te rog să nu mă chiniești!”
- ²⁹ pentru că el îi poruncise duhului necurat să iasă din om. De fapt, de multe ori pusese stăpânire pe el. Pentru a fi păzit, fusese legat cu cătușe la mâini și lanțuri [la picioare], dar, sfărâmând orice legătură, era gonit de diavol în pustiu.
- ³⁰ Atunci Isus, l-a întrebat: „Care-ți este numele?” El i-a răspuns: „Legiune”, căci intraseră mulți diavoli în el.
- ³¹ Și-l rugau să nu le poruncească să intre în abis.
- ³² Era acolo o turmă mare de porci care pășteau pe munte; și l-au rugat să le dea voie să intre în ei, iar el le-a dat voie.
- ³³ Atunci, ieșind diavolii din om, au intrat în porci, iar turma s-a aruncat de pe coasta abruptă în lac și s-a înecat.
- ³⁴ Când au văzut paznicii ce s-a întâmplat, au alergat să dea de știre în cetate și în sate.
- ³⁵ Iar ei au ieșit să vadă ce s-a întâmplat și au venit la Isus; l-au găsit pe omul din care ieșiseră diavolii îmbrăcat și întreg la minte,

așezat la picioarele lui Isus. Și i-a cuprins frica.

³⁶ Însă, când cei care au văzut au povestit cum a fost salvat cel posedat de diavol,

³⁷ toată mulțimea dimprejurul gherasenilor l-a rugat pe Isus să se îndepărteze de la ei, căci erau cuprinși de o mare frică. Atunci, urcându-se în barcă, s-a întors.

³⁸ Omul din care fuseseră scoși diavolii îl ruga să-l [lase să] fie cu el, însă l-a trimis, spunând:

³⁹ „Întoarce-te acasă și povestește tot ceea ce a făcut Dumnezeu pentru tine”. Iar el a plecat, vestind în întreaga cetate ceea ce a făcut Isus pentru el.

Vindecarea unei femei și învierea fiicei lui Iair (Mt 9, 18-26; Mc 5, 21-43)

⁴⁰ Când s-a întors Isus, a fost primit de mulțime, căci toți îl așteptau.

⁴¹ Și iată că a venit un bărbat, al cărui nume era Iair, care era conducătorul sinagogii și, căzând la picioarele lui Isus, îl implora să vină în casa lui

⁴² fiindcă avea o singură fiică, în jur de doisprezece ani, care era pe moarte.

Pe când se ducea, mulțimile îl îmbulzeau.

⁴³ O femeie, având hemoragie de doisprezece ani, care își cheltuisese toată averea cu medicii și care nu putuse fi vindecată de nimeni,

⁴⁴ apropiindu-se pe la spate, i-a atins ciucurii mantiei și îndată hemoragia ei s-a oprit.

⁴⁵ Atunci Isus a spus: „Cine m-a atins?” Fiindcă toți negau, Petru i-a zis: „Învățătorule, mulțimile se îmbulzesc și te îngrămădesc”.

⁴⁶ Însă Isus a spus: „Cineva m-a atins, pentru că am simțit că o putere a ieșit din mine”.

⁴⁷ Atunci femeia, văzând că nu poate rămâne ascunsă, a venit tremurând și, aruncându-se înaintea, a povestit în fața întregului popor din ce cauză l-a atins și cum a fost vindecată imediat.

- ⁴⁸ Iar el i-a spus: „Fiică, credința ta te-a mântuit; mergi în pace!”
- ⁴⁹ Pe când încă mai vorbea, a venit cineva de la conducătorul sinagogii, spunând: „Fiica ta a murit. Nu-l mai deranja pe învățător!”
- ⁵⁰ Când a auzit, Isus i-a răspuns: „Nu te teme, crede numai și ea va fi mântuită!”
- ⁵¹ Venind deci la casa lui, nu a permis nimănui să intre cu el, decât lui Petru, Ioan și Iacob, tatălui și mamei fetei.
- ⁵² Toți plângeau și își băteau [pieptul] pentru ea. Dar el le-a spus: „Nu plângeți, fiindcă nu a murit, ci doarme!”
- ⁵³ Iar ei îl luau în râs, știind că murise.
- ⁵⁴ Atunci el, prinzând-o de mână, a strigat: „Copilă, ridică-te!”
- ⁵⁵ Și sufletul ei s-a întors și ea s-a ridicat imediat. Iar el a poruncit să i se dea să mănânce.
- ⁵⁶ Părinții ei au rămas uluiți, dar el le-a poruncit să nu spună nimănui cele întâmplate.

9.

Misiunea apostolilor (*Mt* 10, 1.5.8-14; *Mc* 6, 7-13)

- ¹ Chemându-i pe cei doisprezece, le-a dat autoritate asupra tuturor diavolilor și puterea de a vindeca boli;
- ² apoi i-a trimis să predice împărăția lui Dumnezeu și să-i vindece pe cei bolnavi.
- ³ Și le-a spus: „Să nu luați nimic la drum: nici baston, nici desagă, nici pâine, nici arginți și nici să nu aveți câte două tunici
- ⁴ și în orice casă intrați, rămâneți acolo și de acolo să plecați.
- ⁵ Dacă unii nu vă primesc, ieșind din cetatea aceea, scuturați-vă praful de pe picioare ca mărturie împotriva lor”.
- ⁶ Plecând, străbăteau fiecare sat, predicând evanghelia și vindecând pretutindeni.

Irod nu știe ce să creadă despre Isus (*Mt 14, 1-12; Mc 6, 14-29*)

- ⁷ Irod tetrarhul a auzit despre toate cele întâmplate și era nedumerit pentru că unii ziceau: „Ioan a înviat din morți”,
⁸ alții: „S-a arătat Ilie”; iar alții: „A înviat unul dintre profeții cei vechi”.
⁹ Atunci Irod a spus: „Pe Ioan eu l-am decapitat: cine este dar acesta despre care aud atâtea?” Și căuta să-l vadă.

Întoarcerea apostolilor și înmulțirea pâinilor (*Mt 14, 13-21; Mc 6, 30-44; In 6, 1-13*)

- ¹⁰ După ce s-au întors, apostolii i-au povestit tot ceea ce au făcut, iar el, luându-i cu sine, s-a retras deoparte într-o cetate numită Betsaida.
- ¹¹ Când au aflat mulțimile, au mers după el. El le-a primit și le-a vorbit despre împărăția lui Dumnezeu, vindecându-i pe bolnavi.
- ¹² Începuse să se lase înserarea; atunci, apropiindu-se cei doisprezece, i-au spus: „Dă drumul mulțimii pentru ca, mergând prin satele și ținuturile dimprejur, să-și găsească adăpost și de mâncare, pentru că aici suntem într-un loc pustiu”.
- ¹³ El însă le-a spus: „Dați-le voi să mănânce”. Dar ei au răspuns: „Nu avem mai mult de cinci pâini și doi pești. Doar dacă ne-am duce noi să cumpărăm de mâncare pentru tot poporul acesta!”
- ¹⁴ Erau cam cinci mii de bărbați. Atunci a zis discipolilor săi: „Puneți-i să se așeze în grupuri de câte cincizeci!”
- ¹⁵ Ei au făcut astfel și i-au așezat pe toți.
- ¹⁶ Atunci, luând cele cinci pâini și cei doi pești, a privit spre cer, le-a binecuvântat, le-a frânt și le-a dat discipolilor ca să le pună înaintea mulțimii.
- ¹⁷ Toți au mâncat și s-au săturat și au adunat din ceea ce a prisosit pentru ei, din bucățile [de pâine], douăsprezece coșuri.

Mărturisirea lui Petru și prima anunțare a morții și învierii (Mt 16, 13-21; Mc 8, 27-31)

- ¹⁸ Pe când era singur în rugăciune, iar discipolii erau cu el, [Isus] i-a întrebat, zicând: „Cine spun mulțimile că sunt eu?”
- ¹⁹ Ei i-au răspuns: „«Ioan Botezătorul», alții «Ilie», iar alții că «a înviat unul dintre profeții cei vechi»”.
- ²⁰ El le-a spus: „Dar voi cine spuneți că sunt?” Atunci, răspunzând, Petru a zis: „Cristosul lui Dumnezeu!”
- ²¹ Dar el le-a interzis cu strictețe să spună aceasta cuiva,
- ²² zicând: „Fiul Omului trebuie să sufere multe, să fie respins de bătrâni, de arhierei și de cărturari, să fie ucis și a treia zi să învie”.

Urmarea lui Cristos (Mt 16, 24-28; Mc 8, 34–9, 1)

- ²³ Apoi le spunea tuturor: „Dacă cineva vrea să vină după mine, să renunțe la sine, să-și ia crucea în fiecare zi și să mă urmeze.
- ²⁴ Căci cine vrea să-și salveze viața o va pierde, cine însă își va pierde viața pentru mine acela o va salva.
- ²⁵ Așadar, ce-i folosește omului dacă a câștigat lumea întreagă, dar se pierde sau se ruinează pe sine?
- ²⁶ Căci, dacă cineva se rușinează de mine și de cuvintele mele, și Fiul Omului se va rușina de el, când va veni în gloria sa și a Tatălui și a sfinților îngeri.
- ²⁷ Adevărat vă spun: sunt unii dintre cei de față care nu vor gusta moartea până când nu vor vedea împărăția lui Dumnezeu”.

Schimbarea la față (Mt 17, 1-9; Mc 9, 2-10)

- ²⁸ Cam la opt zile după aceste cuvinte, i-a luat cu sine pe Petru, pe Ioan și pe Iacob și s-a urcat pe munte ca să se roage.
- ²⁹ Și, în timp ce se ruga, înfățișarea feței lui s-a schimbat, iar îmbrăcămintea lui a devenit albă, strălucitoare.
- ³⁰ Și iată, doi bărbați vorbeau cu el: aceștia erau Moise și Ilie
- ³¹ care, apărând în glorie, vorbeau despre plecarea lui care avea să se împlinească în Ierusalim.
- ³² Iar Petru și cei care erau cu el erau toropiți de somn; când s-au trezit, au văzut gloria lui și pe cei doi bărbați care stăteau de vorbă cu el.
- ³³ Când aceștia s-au îndepărtat de el, Petru i-a spus lui Isus: „Învățătorule, e bine că suntem aici; să facem trei colibe, una pentru tine, una pentru Moise și una pentru Ilie”, neștiind, de fapt, ce zice.
- ³⁴ Pe când spunea acestea, a apărut un nor și i-a învăluit în umbră, iar ei s-au înspăimântat când au intrat în nor.
- ³⁵ Atunci a fost o voce din nor spunând: „Acesta este Fiul meu cel ales; ascultați de el!”
- ³⁶ Îndată ce a încetat vocea, Isus se afla singur. Iar ei au tăcut și nu au spus nimănui în zilele acelea ce au văzut.

Vindecarea unui tânăr posedat de diavol (Mt 17, 14-18; Mc 9, 14-27)

- ³⁷ În ziua următoare, după ce a coborât de pe munte, i-a ieșit în cale o mulțime mare.
- ³⁸ Și iată, un bărbat din mulțime a strigat: „Învățătorule, te rog, privește la fiul meu, pentru că este singurul meu [copil]
- ³⁹ și, iată, un duh îl ia în stăpânire și, pe neașteptate, strigă, îl scutură [puternic] de spumegă și, apoi, cu greu pleacă de la el, lăsându-l epuizat.
- ⁴⁰ I-am rugat pe discipolii tăi să-l scoată, dar n-au putut!”

⁴¹ Atunci Isus, răspunzând, a zis: „O, generație necredincioasă și perversă, până când voi mai fi cu voi și vă voi suporta? Adu-l pe fiul tău aici!”

⁴² Când s-a apropiat acesta de el, diavolul l-a aruncat la pământ și l-a scuturat cumplit. Dar Isus, i-a poruncit cu asprime duhului necurat, l-a vindecat pe copil și l-a dat tatălui său.

⁴³ Toți erau uluiți de măreția lui Dumnezeu.

A doua anunțare a morții și învierii (*Mt 17, 22-23; Mc 9, 30-32*)

În timp ce toți se mirau pentru toate câte le făcea, el le-a spus discipolilor săi:

⁴⁴ „Ascultați cu atenție cuvintele acestea: Fiul Omului are să fie dat în mâinile oamenilor”.

⁴⁵ Însă ei nu înțelegeau cuvântul acesta, căci era nelămurit pentru ei, ca să nu-l priceapă, și le era frică să-l întrebe despre cuvântul acesta.

Cine este cel mai mare? (*Mt 18, 1-5; Mc 9, 33-37*)

⁴⁶ Le-a intrat însă în minte întrebarea: cine dintre ei ar fi cel mai mare?

⁴⁷ Dar Isus, cunoscând gândul inimii lor, a luat un copil, l-a pus să stea lângă el

⁴⁸ și le-a spus: „Cine primește acest copil în numele meu pe mine mă primește. Și cine mă primește pe mine îl primește pe cel care m-a trimis; căci cel mai mic dintre voi toți care sunteți aici, acela este mare”.

Puterea numelui lui Isus (Mc 9, 38-40)

⁴⁹ Atunci, luând cuvântul, Ioan i-a spus: „Învățătorule, am văzut pe cineva care alunga diavoli în numele tău și i-am interzis, pentru că nu te urmează împreună cu noi”.

⁵⁰ Dar Isus i-a zis: „Nu-i interziceți, căci cine nu este împotriva voastră, este cu voi”.

IV. URCAREA SPRE IERUSALIM

Refuzul samaritenilor

⁵¹ Când s-au împlinit zilele înălțării sale, s-a îndreptat cu hotărâre spre a merge la Ierusalim

⁵² și a trimis soli înaintea sa. Și, mergând, au intrat într-un sat al samaritenilor ca să pregătească pentru el.

⁵³ Însă nu l-au primit pentru că se îndrepta spre Ierusalim.

⁵⁴ Văzând [aceasta], discipolii Iacob și Ioan i-au spus: „Doamne, vrei să cerem ca focul să coboare din cer și să-i consume?”.

⁵⁵ Dar, întorcându-se, el i-a muștrat.

⁵⁶ Și au mers într-un alt sat.

Exigențele urmăririi lui Isus (Mt 8, 18-22)

- ⁵⁷ În timp ce mergeau pe drum, cineva i-a spus: „Te voi urma oriunde te vei duce”.
- ⁵⁸ Dar Isus i-a răspuns: „Vulpile au vizuini, păsările cerului [au] cuiburi, însă Fiul Omului nu are unde-și rezema capul”.
- ⁵⁹ Altuia i-a spus: „Urmează-mă!” Acela a răspuns: „Doamne, lasă-mă să merg mai întâi să-l îngrop pe tatăl meu”.
- ⁶⁰ Dar el i-a spus: „Lasă morții să-și îngroape morții lor, dar tu, mergi și vestește împărăția lui Dumnezeu!”
- ⁶¹ Un altul i-a zis: „Doamne, te voi urma, însă mai întâi lasă-mă să mă întorc să-mi iau rămas bun de la cei din casa mea”.
- ⁶² Dar Isus i-a spus: „Nimeni care pune mâna pe plug și privește înapoi nu este vrednic de împărăția lui Dumnezeu”.

10.

Misiunea celor șaptezeci și doi de discipoli

- ¹ După acestea, Domnul a ales alți șaptezeci și doi și i-a trimis doi câte doi înaintea sa în toate cetățile și locurile pe unde avea să treacă el
- ² și le-a spus: „Secerișul este mare, însă lucrătorii sunt puțini. Rugați-l deci pe Domnul secerișului să trimită lucrători în secerișul lui.
- ³ Mergeți! Iată, vă trimit ca pe niște miei în mijlocul lupilor.
- ⁴ Nu luați nici pungă, nici desagă, nici încălțăminte și nu salutați pe nimeni pe drum.
- ⁵ În casa în care intrați spuneți mai întâi: «Pace acestei case!»
- ⁶ Și dacă acolo este vreun fiu al păcii, pacea voastră va rămâne peste el. Dacă nu, se va întoarce la voi.
- ⁷ Rămâneți în casa aceea; mâncați și beți ceea ce vor avea, căci vrednic este lucrătorul de plata sa. Nu vă mutați din casă în casă.
- ⁸ Când intrați într-o cetate și vă primesc, mâncați ceea ce este pus înaintea voastră,

- ⁹ vindecați bolnavii din ea și spuneți-le: «S-a apropiat de voi împărăția lui Dumnezeu».
- ¹⁰ Dar, dacă intrați într-o cetate și nu vă primesc, ieșiți pe străzi ei și spuneți:
- ¹¹ «Chiar și praful care s-a prins de picioarele noastre din cetatea voastră îl scuturăm împotriva voastră. Dar să știți aceasta: împărăția lui Dumnezeu este aproape».
- ¹² Vă spun că în ziua aceea va fi mai ușor pentru Sodoma decât pentru cetatea aceea.
- ¹³ Vai ție, Corazin, vai ție, Betsaida! Căci dacă s-ar fi făcut în Tir și Sidon minunile făcute în voi, de mult s-ar fi convertit, îmbrăcându-se în sac și punându-și cenușă pe cap.
- ¹⁴ De aceea la judecată va fi mai ușor pentru Tir și Sidon decât pentru voi.
- ¹⁵ Și tu, Cafarnaum,
oare vei fi înălțat până la cer?
Până în iad te vei prăbuși.
- ¹⁶ Cine vă ascultă pe voi pe mine mă ascultă. Cine vă disprețuiește pe voi pe mine mă disprețuiește, iar cine mă disprețuiește pe mine îl disprețuiește pe cel care m-a trimis”.
- ¹⁷ Întorcându-se cei șaptezeci și doi, i-au spus cu bucurie: „Doamne, chiar și diavolii ni se supun în numele tău”.
- ¹⁸ El le-a spus: „L-am văzut pe Satana căzând din cer ca un fulger.
- ¹⁹ Iată, v-am dat puterea să călcați peste șerpi și scorpioni și peste toată puterea dușmanului și nimic nu vă va dăuna.
- ²⁰ Totuși, nu vă bucurați pentru aceasta – că vi se supun duhurile –, ci bucurați-vă pentru că numele voastre sunt scrise în ceruri”.

Isus îl preamărește pe Tatăl (Mt 11, 25-27; 13, 16-17)

- ²¹ În ceasul acela, [Isus] a tresăltat de bucurie în Duhul Sfânt și a spus: „Te preamăresc pe tine, Tată, Domn al cerului și al

pământului pentru că ai ascuns acestea celor înțelepți și pricepuți și le-ai descoperit celor mici. Da, Tată, pentru că aceasta a fost plăcerea ta.

²² Toate mi-au fost date de Tatăl meu și nimeni nu știe cine este Fiul, decât Tatăl, nici cine este Tatăl, decât Fiul și acela căruia Fiul vrea să-i reveleze”.

²³ Apoi, întorcându-se către discipoli, le-a spus aparte: „Fericiți ochii care văd ceea ce vedeți voi,

²⁴ căci vă spun: mulți profeți și regi au voit să vadă ceea ce vedeți voi, și n-au văzut, și să audă ceea ce auziți voi, și n-au auzit”.

Porunca cea mai mare (Mt 22, 34-40; Mc 12, 28-34)

²⁵ Iată că un învățat al Legii s-a ridicat ca să-l pună la încercare, spunând: „Învățătorule, ce trebuie să fac ca să moștenesc viața veșnică?”

²⁶ El i-a zis: „Ce este scris în Lege? Cum citești?”

²⁷ Acesta, răspunzând, a zis: „*Să-l iubești pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău, din toată puterea ta și din tot cugetul tău, iar pe aproapele tău ca pe tine însuți*”.

²⁸ El i-a spus: „Ai răspuns bine, fă aceasta și vei trăi!”

Caritatea samariteanului

²⁹ Acela însă, voind să se justifice, i-a spus lui Isus: „Și cine este aproapele meu?”

³⁰ Isus a continuat: „Un om cobora de la Ierusalim la Ierihon și a căzut în mâna tâlharilor care, după ce l-au dezbrăcat și l-au strivit în bătaie, au plecat, lăsându-l pe jumătate mort.

- ³¹ Din întâmplare, a trecut pe drumul acela un preot, dar, văzându-l, a trecut mai departe.
- ³² La fel și un levit, fiind prin locul acela, văzându-l, a trecut mai departe.
- ³³ Dar un samaritean oarecare, ce călătorea, a venit lângă el și, văzându-l, i s-a făcut milă.
- ³⁴ Apropiindu-se, i-a legat rănilor, turnând untdelemn și vin. Apoi, urcându-l pe animalul său de povară, l-a dus la un han și i-a purtat de grijă.
- ³⁵ În ziua următoare, a scos doi dinari, i-a dat hangiului și i-a spus: «Îngrijește-te de el și ceea ce vei mai cheltui îți voi da când mă voi întoarce».
- ³⁶ Cine dintre aceștia trei crezi că este aproapele celui căzut în mâinile tâlharilor?”
- ³⁷ El a răspuns: „Cel care a avut milă de el”. Atunci Isus i-a spus: „Mergi și fă și tu la fel!”

Marta și Maria

- ³⁸ Pe când mergeau, au intrat într-un sat. O femeie, cu numele de Marta, l-a primit în casa ei.
- ³⁹ Aceasta avea o soră numită Maria care, stând la picioarele Domnului, asculta cuvântul lui.
- ⁴⁰ Însă Marta era ocupată cu multele griji [ale casei]. Venind la el, i-a zis: „Doamne, nu-ți pasă că sora mea m-a lăsat singură să servesc? Spune-i să mă ajute!”
- ⁴¹ Domnul, răspunzând, i-a zis: „Marta, Marta, pentru multe te mai îngrijorezi și te frământă,
- ⁴² însă un [lucru] este necesar: Maria a ales partea cea bună, care nu-i va fi luată”.

Tatăl nostru (Mt 6, 9-13)

¹ Isus se afla într-un loc oarecare și se ruga. Când a terminat, unul dintre discipolii săi i-a spus: „Doamne, învață-ne să ne rugăm așa cum Ioan i-a învățat pe discipolii lui”.

² Atunci le-a zis: „Când vă rugați, spuneți:

Tată, sfintească-se numele tău,
vie împărăția ta.

³ Dă-ne nouă în fiecare zi
pâinea cea de toate zilele

⁴ și iartă-ne păcatele noastre
pentru că și noi iertăm oricui ne greșește;
și nu ne duce în ispită”.

Parabola prietenului insistent

⁵ Apoi le-a spus: „Dacă unul dintre voi are un prieten și merge la el la miezul nopții și-i spune: «Prietene, împrumută-mi trei pâini

⁶ pentru că un prieten al meu a sosit la mine dintr-o călătorie și nu am ce să-i pun înaintea»,

⁷ dacă celălalt dinăuntru, răspunzând, îi zice: «Nu mă deranja; ușa este deja închisă și copiii sunt cu mine în pat, nu pot să mă scol să-ți dau»,

⁸ vă spun, chiar dacă nu se va scula să-i dea pentru că îi este prieten, pentru insistența lui se va scula și-i va da ceea ce are nevoie.

Puterea rugăciunii (Mt 7, 7-11)

- ⁹ De aceea și eu vă spun: Cereți și vi se va da; căutați și veți găsi; bateți și vi se va deschide.
- ¹⁰ Căci oricine cere, primește; cine caută, găsește; iar celui care bate, i se [va] deschide.
- ¹¹ Care tată dintre voi, dacă fiul îi cere un pește, îi va da în loc de pește un șarpe,
- ¹² sau dacă îi cere un ou, îi va da un scorpion?
- ¹³ Așadar, dacă voi, cei care sunteți aici, răi cum sunteți, știți să dați daruri bune copiilor voștri, cu cât mai mult Tatăl vostru din ceruri îl va da pe Duhul Sfânt celor care i-l cer?”.

Isus și Beelzebul (Mt 12, 22-30; Mc 3, 22-27)

- ¹⁴ Isus a scos un diavol și acesta era mut; îndată ce a ieșit diavolul, mutul a început să vorbească, iar mulțimile se mirau.
- ¹⁵ Însă unii dintre ei spuneau: „Cu Beelzebul, căpetenia diavolilor, îi scoate pe diavoli”.
- ¹⁶ Alții, ispitindu-l, cereau de la el un semn din ceruri.
- ¹⁷ Dar el, cunoscând gândurile lor, le-a spus: „Orice împărăție dezbinată în ea însăși se ruinează și se prăbușește casă peste casă.
- ¹⁸ Deci, dacă Satana este dezbinat în el însuși, cum va dura împărăția lui? Voi ziceți că eu îi scot pe diavoli cu Beelzebul.
- ¹⁹ Dar dacă eu îi scot pe diavoli cu Beelzebul, fiii voștri cu cine îi scot? Pentru aceasta ei vor fi judecătorii voștri.
- ²⁰ Însă, dacă eu îi scot pe diavoli cu degetul lui Dumnezeu, atunci împărăția lui Dumnezeu a ajuns la voi.
- ²¹ Când un om puternic, bine înarmat, își păzește casa, ceea ce are el este în siguranță;

²² dar, dacă vine unul mai puternic decât el și îl învinge, îi ia armele în care se încredea și împarte [prada].

²³ Cine nu este cu mine, este împotriva mea și cine nu adună cu mine, risipește.

Revenirea duhului necurat (Mt 12, 43-45)

²⁴ Când duhul necurat iese dintr-un om, umblă prin locuri fără apă căutând odihnă. Negăsind-o, își zice: «Mă voi întoarce la casa mea din care am ieșit».

²⁵ Venind, o găsește măturată și pusă în ordine.

²⁶ Atunci merge și aduce cu el alte șapte duhuri mai rele decât el și, intrând, locuiesc acolo, iar starea de pe urmă a omului acela devine mai rea decât cea dintâi”.

Adevărata fericire

²⁷ În timp ce spunea acestea, o femeie din mulțime și-a ridicat vocea și a spus: „Fericit sânul care te-a purtat și pieptul la care ai supt!”

²⁸ Dar el a zis: „Mai degrabă, fericiți sunt aceia care ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-l păzesc!”

Semnul lui Iona (Mt 12, 38-42)

- ²⁹ Pe când mulțimea se îngrămădea în jurul lui, [Isus] a început să le spună: „Această generație este o generație rea; caută un semn, dar nu i se va da alt semn decât semnul lui Iona.
- ³⁰ Căci așa cum Iona a devenit un semn pentru niniviteni, tot așa va fi Fiul Omului pentru această generație.
- ³¹ Regina din Sud se va ridica la judecată cu oamenii acestei generații și-i va condamna pentru că ea a venit de la marginile pământului ca să asculte înțelepciunea lui Solomon și, iată, aici este [unul] mai mare decât Solomon.
- ³² Oamenii din Ninive se vor ridica la judecată cu generația aceasta și o vor condamna pentru că ei s-au convertit la predica lui Iona și, iată, aici este [unul] mai mare decât Iona.

Lumina trupului (*Mt 6, 22-23*)

- ³³ Nimeni, după ce a aprins o candelă, nu o pune într-un loc ascuns sau sub obroc, ci pe un candelabru, pentru ca cei care intră să vadă lumina.
- ³⁴ Candela trupului tău este ochiul. Când ochiul tău este limpede, tot trupul tău este luminos, însă dacă ochiul tău este rău, trupul tău este întunecos.
- ³⁵ Vezi deci ca lumina care este în tine să nu fie întuneric.
- ³⁶ Așadar, dacă trupul tău este luminos în întregime, fără nici o parte întunecată, va fi luminat totul, ca atunci când candela te luminează cu strălucirea ei”.

Denunțarea fariseilor și cărturarilor (*Mt 23, 1-36; Mc 12, 38-40; Lc 20, 45-47*)

- ³⁷ Pe când vorbea, un fariseu i-a cerut să ia masa la el. El a intrat și s-a așezat la masă.

- 38 Văzându-l, fariseul s-a mirat că nu s-a spălat înainte de masă.
- 39 Atunci, Domnul i-a spus: „Acum, voi, fariseii, curățați exteriorul paharului și al farfuriei, dar în interiorul vostru sunteți hrăpăreți și răutăcioși.
- 40 Nebunilor! Oare cel care a făcut exteriorul n-a făcut și interiorul?
- 41 De aceea, dați de pomană cele din interior și, iată, toate vor fi curate pentru voi.
- 42 Dar vai vouă, fariseilor, pentru că dați zeciuială din mentă, din rută și din toate ierburile, dar lăsați la o parte judecata și iubirea lui Dumnezeu: acestea trebuia să le faceți, iar pe acelea să nu le neglijați.
- 43 Vai vouă, fariseilor! Vă plac primul loc în sinagogi și saluturile în piețe.
- 44 Vai vouă, pentru că sunteți ca mormintele care nu se văd și oamenii calcă pe deasupra fără să știe”.
- 45 Unul dintre învățații Legii, răspunzând, i-a zis: „Învățătorule, vorbind astfel, ne jignești și pe noi!”
- 46 El i-a zis: „Vai și vouă, învățați ai Legii, pentru că îi încărcăți pe oameni cu poveri greu de purtat, dar voi nici măcar cu unul dintre degetele voastre nu atingeți aceste poveri.
- 47 Vai vouă, pentru că ridicați monumente profeților pe care i-au ucis părinții voștri.
- 48 Astfel, sunteți martori și consimțiți la faptele părinților voștri, pentru că ei i-au ucis, iar voi le zidiți [mormintele].
- 49 Tocmai de aceea Înțelepciunea lui Dumnezeu a spus: Le voi trimite profeți și apostoli, dar vor fi uciși și persecutați de ei,
- 50 ca să se ceară cont acestei generații de sângele tuturor profeților vărsat de la întemeierea lumii,
- 51 de la sângele lui Abel până la sângele lui Zaharia, ucis între altar și sanctuar. Da, vă spun, se va cere cont de la celor care voiau să intre, le-ați interzis”.
- 53 După ce a ieșit de acolo, cărturarii și fariseii au început să i se împotrivescă cu înverșunare și să-l constrângă să vorbească despre multe lucruri,
- 54 întinzându-i curse [ca să prindă] ceva din gura lui.

Mărturisirea curajoasă a Fiului Omului (Mt 10, 26-33)

¹ În timp ce mulțimea se aduna cu miile, încât se călcau în picioare unii pe alții, el a început să vorbească mai întâi discipolilor: „Feriți-vă de aluatul fariseilor, care este ipocrizia,

² căci nu este nimic ascuns care nu va fi descoperit și nici secret care nu va fi cunoscut.

³ Prin urmare, ceea ce ați spus în întuneric se va auzi la lumină și ceea ce ați zis la ureche în camera de taină va fi proclamat de pe acoperișuri.

⁴ Vouă, prietenilor mei, vă spun: nu vă temeți de cei careucid trupul și după aceea nu mai pot face nimic.

⁵ Vă voi arăta însă de cine să vă temeți: temeți-vă de acela care, după ce a ucis, are puterea să arunce în Gheenă; da, vă spun, de acesta să vă temeți.

⁶ Nu se vând oare cinci vrăbii pe doi bani? Și nici una dintre ele nu este uitată înaintea lui Dumnezeu.

⁷ Vouă însă, chiar și firele de păr de pe capul vostru, toate sunt numărate. Nu vă temeți! Voi valorăți mai mult decât multe vrăbii.

⁸ Vă zic dar, oricine va da mărturie pentru mine înaintea oamenilor, și Fiul Omului va da mărturie pentru el înaintea îngerilor lui Dumnezeu.

⁹ Însă cine mă va renega înaintea oamenilor va fi renegat înaintea îngerilor lui Dumnezeu.

¹⁰ Și oricine va spune vreun cuvânt împotriva Fiului Omului va fi iertat; dar cel care va spune blasfemii împotriva Duhului Sfânt nu va fi iertat.

¹¹ Când vă vor duce înaintea sinagogilor, a guvernanților și autorităților, nu vă îngrijorați cum sau ce veți răspunde sau ce veți spune,

¹² căci Duhul Sfânt vă va învăța în acel ceas ce trebuie să spuneți”.

Parabola bogatului necugetat

- ¹³ Atunci, unul din mulțime a spus: „Învățătorule, spune-i fratelui meu să împartă moștenirea cu mine”.
- ¹⁴ Dar el i-a răspuns: „Omule, cine m-a stabilit judecător sau împărțitor peste voi?”
- ¹⁵ Apoi le-a zis: „Fiți atenți și păziți-vă de orice lăcomie; deoarece chiar și atunci când cineva este bogat, viața lui nu constă în ceea ce are”.
- ¹⁶ Și le-a spus o parabolă: „Un om bogat avea un ogor care a dat o recoltă îmbelșugată
- ¹⁷ și se gândea în sine: «Ce mă fac pentru că nu am unde să-mi adun roadele?»
- ¹⁸ Apoi și-a zis: «Voi face astfel: voi dărâma hambarele și îmi voi construi [altele] mai mari; voi aduna acolo tot grâul și toate bunurile mele
- ¹⁹ și voi spune sufletului meu: Suflete, ai adunat bunuri suficiente pentru mulți ani. Odihnește-te, mănâncă, bea și bucură-te!»
- ²⁰ Însă Dumnezeu i-a zis: «Nebunule, chiar în noaptea aceasta ți se va cere sufletul; iar cele pe care le-ai pregătit ale cui vor fi?»
- ²¹ Așa se întâmplă cu acela care adună comori pentru sine, dar nu este bogat înaintea lui Dumnezeu”.

Încrederea în Providență (Mt 6, 25-34. 19-21)

- ²² Apoi a spus discipolilor: „De aceea vă spun: nu vă îngrijorați pentru viață: ce veți mânca; nici pentru trupul vostru: cu ce vă veți îmbrăca.
- ²³ Pentru că viața este mai mult decât hrana, iar trupul, [mai mult] decât îmbrăcăminte.
- ²⁴ Observați corbii: nu seamănă, nici nu seceră, nu au nici cămară, nici hambar, dar Dumnezeu îi hrănește. Cu cât mai mult valorăți

voi decât păsările!

25 Cine dintre voi, oricât s-ar strădui, poate să adauge câtuși de puțin la durata [vieții] sale?

26 Deci, dacă nici cel mai mic lucru nu-l puteți face, de ce vă îngrijorați pentru celelalte?

27 Observați cum cresc crinii: nici nu trudesesc și nici nu țin. Totuși, vă spun că nici Solomon, în toată gloria lui, nu s-a îmbrăcat ca unul dintre aceștia.

28 Așadar, dacă Dumnezeu îmbracă astfel iarba, care astăzi este pe câmp și mâine se aruncă în cuptor, cu cât mai mult pe voi, [oameni] cu puțină credință!

29 Nu căutați nici voi ce să mâncați sau ce să beți și nici nu vă frământați.

30 Toate acestea le caută păgânii lumii; Tatăl vostru însă știe că aveți nevoie de acestea.

31 Căutați mai degrabă împărăția lui și acestea vi se vor adăuga.

32 Nu te teme, turmă mică, pentru că i-a plăcut Tatălui vostru să vă dea împărăția.

33 Vindeți ceea ce aveți și dați de pomană; faceți-vă pungi care nu se învechesc, comoară nepieritoare în ceruri, unde hoțul nu se apropie, nici molia nu o distruge.

34 Căci unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

Îndemn la veghere (Mt 24, 45-51)

35 Să fie coapsele voastre încinse și luminile aprinse,

36 iar voi fiți asemenea oamenilor care-și așteaptă stăpânul să se întoarcă de la nuntă ca să-i deschidă de îndată ce vine și bate la ușă.

37 Fericiți acei servitori pe care stăpânul, când va veni, îi găsește veghind! Adevăr vă spun, se va încinge, îi va așeza la masă și, venind, îi va servi.

- ³⁸ Fie că va veni la miezul nopții, fie că va veni spre dimineață și-i va găsi astfel, fericiți vor fi ei!
- ³⁹ Să știți aceasta: dacă stăpânul casei ar ști ora la care vine hoțul, nu ar lăsa să i se spargă casa.
- ⁴⁰ Fiți și voi pregătiți pentru că Fiul Omului va veni la ora la care nu vă gândiți”.

Parabola servitorului fidel (Mt 24, 45-51)

- ⁴¹ Atunci Petru a zis: „Doamne, pentru noi spui parabola aceasta sau pentru toți?”
- ⁴² Domnul i-a spus: „Cine este administratorul credincios și înțelept pe care stăpânul îl stabilește peste servitorii săi ca să le dea porția de hrană la timpul potrivit?
- ⁴³ Fericit este servitorul acela pe care stăpânul, când va veni, să-l va găsi făcând astfel!
- ⁴⁴ Adevărat vă spun că îl va stabili peste toate bunurile sale.
- ⁴⁵ Dar dacă acel servitor spune în inima lui: «Stăpânul meu întârzie să vină» și începe să-i lovească pe servitori și servitoare, să mănânce, să bea și să se îmbete,
- ⁴⁶ stăpânul servitorului aceluia va veni în ziua în care el nu se așteaptă și la ora pe care nu o știe, îl va pedepsi aspru și îi va face parte printre cei necredincioși.
- ⁴⁷ Acel slujitor care cunoaște voința stăpânului său, dar nu a pregătit și nu a făcut după voința lui, [va primi] multe lovituri;
- ⁴⁸ cel care nu a cunoscut, dar a făcut lucruri care merită lovituri, va primi puține; cui i s-a dat mult, mult i se va cere, iar cui i s-a încredințat mult, i se va cere și mai mult.

Enigma misiunii lui Isus (Mt 10, 34-36.38)

- ⁴⁹ Foc am venit să arunc pe pământ și ce altceva vreau decât să se aprindă!
- ⁵⁰ Am să fiu botezat cu un botez și cât sunt de preocupat până se va împlini!
- ⁵¹ Credeți că am venit să aduc pace pe pământ? Nicidecum, vă spun, ci dezbinare.
- ⁵² Căci de acum înainte cinci dintr-o casă vor fi dezbinați: trei împotriva a doi și doi împotriva a trei.
- ⁵³ Vor fi dezbinați tatăl împotriva fiului
și fiul împotriva tatălui;
mama împotriva fiicei
și fiica împotriva mamei;
soacra împotriva nurilor
și nora împotriva soacrei”.

Semnele timpurilor (*Mt 16, 2-3*)

- ⁵⁴ Apoi a spus mulțimilor: „Când vedeți că un nor se ridică de la apus, îndată spuneți că vine ploaia, și așa este.
- ⁵⁵ Iar când bate vântul dinspre miazăzi, spuneți că va fi cald, și așa este.
- ⁵⁶ Ipocriților, aspectul pământului și al cerului știți să-l interpretați; dar de ce nu știți să interpretați timpul de față?

Despre iertare (*Mt 5, 25-26*)

⁵⁷ De ce, aşadar, nu judecaţi de la voi înşivă ceea ce este drept?

⁵⁸ Când mergi cu duşmanul tău la tribunal, străduieşte-te pe drum să scapi de el, ca nu cumva să te târască în faţa judecătorului, iar judecătorul să te predea executorului şi executorul să te arunce în închisoare.

⁵⁹ Îţi spun, nu vei ieşi de acolo până ce nu vei fi dat înapoi şi ultimul bănuţ”.

13.

Chemarea la convertire

¹ În acelaşi timp, au venit unii care i-au povestit despre galileenii al căror sânge Pilat îl amestecase cu cel al jertfelor lor.

² El, răspunzând, le-a zis: „Vi se pare că aceşti galileeni au fost mai păcătoşi decât toţi ceilalţi galileeni pentru că au suferit aceasta?

³ Vă spun, nicidecum! Dar dacă nu vă convertiţi, cu toţii veţi pieri la fel.

⁴ Sau vi se pare că cei optsprezece peste care a căzut turnul din Siloe şi i-a ucis erau mai vinovaţi decât toţi ceilalţi oameni care locuiau în Ierusalim?

⁵ Vă spun, nicidecum! Dar dacă nu vă convertiţi, cu toţii veţi pieri la fel”.

Parabola smochinului neroditor

⁶ Apoi le-a spus această parabolă: „Un om a plantat un smochin în via sa şi a venit să caute fructe în el, dar nu a găsit

⁷ şi i-a spus viticultorului: «Iată, sunt trei ani de când vin să caut fructe în smochinul acesta, dar nu găsesc. Aşadar, taie-l! De ce să mai secătuiască pământul?»

⁸ Acesta, răspunzând, i-a zis: «Stăpâne, mai lasă-l și anul acesta pentru ca să-l sap de jur împrejur și să-i pun gunoi.

⁹ Poate va face fructe la anul. Dacă nu, îl vei tăia»”.

Vindecarea unei femei în zi de sâmbătă

¹⁰ Într-o [zi de] sâmbătă, învăța în sinagogă.

¹¹ Și, iată, era [acolo] o femeie infirmă de optsprezece ani: era adusă de spate și nu putea deloc să se îndrepte.

¹² Văzând-o, Isus a chemat-o și i-a zis: „Femeie, ești eliberată de infirmitatea ta”.

¹³ Apoi și-a pus mâinile asupra ei, iar ea s-a ridicat îndată și-l glorifica pe Dumnezeu.

¹⁴ Dar conducătorul sinagogii, revoltat că Isus vindecase sâmbăta, a spus mulțimii: „Șase zile sunt în care trebuie să se lucreze; în acestea veniți deci să fiți vindecați, nu în zi de sâmbătă!”

¹⁵ Atunci, Domnul i-a răspuns și i-a zis: „Ipocriților! Nu-și dezleagă fiecare dintre voi boul și măgarul de la iesle și-l duce la adăpat [în zi de] sâmbătă?”

¹⁶ Și această fiică a lui Abraham, care era legată de Satana de optsprezece ani, nu trebuia să fie dezlegată în zi de sâmbătă?”

¹⁷ Pe când zicea aceste cuvinte, toți adversarii lui au fost rușinați, iar tot poporul se bucura de toate faptele mărețe care erau făcute de el.

Parabola grăuntelui de muștar. Parabola plămadei (Mt 13, 31-33; Mc 4, 30-32)

¹⁸ Apoi a spus: „Cu ce este asemănătoare împărăția lui Dumnezeu și cu ce o voi compara?

¹⁹ Este asemănătoare cu un grăunte de muștar pe care un om, luându-l, îl seamănă în grădina lui; acesta crește și devine copac, iar păsările cerului își fac cuiburi între ramurile lui”.

²⁰ Și a mai spus: „Cu ce voi asemana împărăția lui Dumnezeu?

²¹ Este asemenea cu plămada pe care o femeie, luând-o, o ascunde în trei măsuri de făină până când dospește totul”.

Cine va intra în împărăție? (Mt 7,13-14. 21-23)

²² Călătorind către Ierusalim, trecea prin cetăți și sate învățând.

²³ Dar cineva i-a spus: „Doamne, sunt puțini cei mântuiți?” El le-a spus:

²⁴ „Străduiți-vă să intrați pe poarta cea strâmtă, căci vă spun, mulți vor căuta să intre și nu vor putea. ²⁵ După ce stăpânul casei se va scula și va închide poarta, stând afară, veți începe să bateți la poartă, spunând: «Stăpâne, deschide-ne!», dar el, răspunzând, vă va spune: «Nu știu de unde sunteți».

²⁶ Atunci veți începe să spuneți: «Noi am mâncat și am băut împreună cu tine, iar tu ai învățat prin străzile noastre».

²⁷ Însă el va spune: «Nu știu de unde sunteți; plecați de la mine voi toți, care săvârșiți nedreptatea!»

²⁸ Acolo va fi plânset și scrâșnirea dinților când îi veți vedea pe Abraham, pe Isaac, pe Iacob și pe toți profeții în împărăția lui Dumnezeu; voi însă veți fi alungați afară.

²⁹ Și vor veni de la răsărit și de la apus, de la miazănoapte și de la miazăzi și vor fi așezați la masă în împărăția lui Dumnezeu.

³⁰ Și iată, [unii dintre cei] din urmă vor fi primii, iar [unii dintre] primii vor fi ultimii”.

Perfidia lui Irod

³¹ În același ceas, s-au apropiat unii dintre farisei, spunându-i: „Ieși și pleacă de aici pentru că Irod vrea să te omoare”.

³² Dar el le-a spus: „Mergeți și spuneți acelui vulpoi: Iată, eu scot diavoli și săvârșesc vindecări astăzi și mâine, iar a treia zi voi fi sfârșit.

³³ Dar trebuie ca astăzi și mâine și ziua următoare să merg pentru că nu se poate ca un profet să moară în afara Ierusalimului.

Isus plânge asupra Ierusalimului (Mt 23, 37-39)

³⁴ Ierusalime, Ierusalime, care omori profeții și-i bați cu pietre pe cei trimiși la tine, de câte ori am vrut să-i adun pe copiii tăi, așa cum găina își adună puii sub aripi, și n-ai voit.

³⁵ Iată, casa voastră va fi părăsită. Și vă spun: nu mă veți mai vedea până când veți zice: *Binecuvântat este cel care vine în numele Domnului!*”

14.

Vindecarea bolnavului de hidropizie

¹ Într-o sâmbătă, a venit în casa unuia dintre conducătorii fariseilor ca să ia masa, iar ei îl urmăreau.

² Și iată, era în fața lui un [bolnav de] hidropizie.

³ Atunci, Isus a spus învățaților Legii și fariseilor: „Este permis sau nu să vindeci sâmbăta?”

⁴ Dar ei tăceau. Atunci luându-l, l-a vindecat și l-a trimis.

⁵ Iar lor le-a zis: „Care dintre voi, dacă-i cade fiul sau boul în fântână, nu-l scoate îndată în zi de sâmbătă?”

⁶ Ei n-au putut să-i răspundă la acestea.

Parabola despre primele locuri

⁷ Văzând cum își alegeau locurile dintâi, le-a spus celor invitați această parabolă:

⁸ „Când ești chemat de cineva la nuntă, nu ocupa primul loc pentru că ar putea fi chemat cineva mai de seamă decât tine

⁹ și, venind cel care te-a chemat și pe tine și pe el, îți va spune: «Dă locul acestuia!» Atunci vei sta cu rușine pe ultimul loc.

¹⁰ Dimpotrivă, când ești chemat, mergi și așază-te pe ultimul loc pentru ca atunci când va veni cel care te-a chemat să-ți spună: «Prietene, urcă mai sus», și acolo vei avea glorie în fața tuturor celor care sunt la masă cu tine.

¹¹ Căci oricine se înalță pe sine va fi umilit, iar cel care se umilește va fi înălțat”.

Alegerea invitaților

¹² Iar celui care l-a invitat i-a spus: „Când dai un prânz sau un ospăț, nu-i invita pe prieteni, nici pe frați, nici rudele, nici vecinii bogați, ca nu cumva să te invite și ei la rândul lor și asta să-ți fie răsplata.

¹³ Dimpotrivă, când dai o masă, invită-i pe cei săraci, infirmi, schiopi, orbi

¹⁴ și vei fi fericit, pentru că ei nu au cu ce să te răsplătească, dar vei fi răsplătit la învierea celor drepti”.

Parabola invitațiilor la cină (Mt 22, 2-11)

- ¹⁵ Când a auzit acestea, unul dintre cei care erau la masă, i-a spus: „Fericit este acela care va sta la masă în împărăția lui Dumnezeu!”
- ¹⁶ Dar el i-a zis: „Un om a făcut un ospăț mare și i-a invitat pe mulți,
- ¹⁷ iar la ora ospățului l-a trimis pe servitorul său să spună celor pe care îi chemase: «Veniți, deja este gata!»
- ¹⁸ Dar, unul după altul, au început toți să se scuze. Primul i-a spus: «Mi-am cumpărat un ogor și e necesar să merg să-l văd. Te rog, primește scuzele mele!»
- ¹⁹ Un altul a spus: «Am cumpărat cinci perechi de boi și merg să-i încerc. Te rog, primește scuzele mele!»
- ²⁰ Iar un altul i-a spus: «Tocmai acum m-am căsătorit și nu pot să vin».
- ²¹ Întorcându-se, servitorul a spus acestea stăpânului său. Atunci, stăpânul casei s-a înfuriat și i-a spus servitorului: «Mergi îndată pe străzile și pe ulițele cetății și adu-i aici pe săraci, pe infirmi, pe orbi și pe șchiopi».
- ²² Servitorul i-a spus: «Stăpâne, s-a făcut ce ai poruncit și încă mai este loc».
- ²³ Atunci, stăpânul i-a zis servitorului: «Ieși pe drumuri și cărări și constrânge-i să intre pentru ca să mi se umple casa.
- ²⁴ Căci vă spun că nici unul dintre oamenii care fuseseră chemați nu va gusta din cina mea»”.

Urmarea lui Isus (Mt 10, 37-38)

- ²⁵ Multă lume mergea după Isus, iar el, întorcându-se, le-a spus:
- ²⁶ „Dacă cineva vine la mine și nu-și urăște tatăl, mama, femeia, copiii, frații și surorile, ba chiar propria sa viață, nu poate fi discipolul meu.
- ²⁷ Cine nu-și poartă crucea și nu vine după mine nu poate fi discipolul meu.

- ²⁸ Într-adevăr, cine dintre voi, voind să construiască un turn, nu stă mai întâi să calculeze cheltuiala, dacă are cu ce să-l termine?
- ²⁹ Pentru ca nu cumva, punând temelia și neputând să-l termine, toți cei care-l văd să înceapă a-l lua în râs,
- ³⁰ spunând: «Acest om a început să construiască, dar nu poate să termine».
- ³¹ Sau care rege, pornind la război împotriva altui rege, nu stă mai întâi să se sfătuiască dacă poate cu zece mii să înfrunte pe cel care vine împotriva lui cu douăzeci de mii?
- ³² Iar de nu, pe când celălalt este încă departe, trimite solie ca să ceară pacea.
- ³³ Tot astfel, fiecare dintre voi care nu renunță la tot ceea ce are, nu poate fi discipolul meu.
- ³⁴ Sarea este bună; dar dacă și sarea își pierde gustul, cum și-l va mai recăpăta?
- ³⁵ Nu mai este bună nici pentru pământ, nici pentru gunoi: se aruncă afară. Cine are urechi pentru a asculta să asculte!”

15.

Parabola oii regăsite (Mt 18, 12-14)

- ¹ Toți vameșii și păcătoșii se apropiau de el ca să-l asculte.
- ² Fariseii și cărturarii însă murmurau spunând: „Acesta îi primește pe păcătoși și mănâncă cu ei”.
- ³ Atunci le-a spus această parabolă:
- ⁴ „Care om dintre voi, având o sută de oi și pierzând una dintre ele, nu le lasă pe cele nouăzeci și nouă în pustiu și umblă după cea pierdută până când o găsește?
- ⁵ Iar când o găsește, o pune pe umerii săi bucurându-se
- ⁶ și, venind acasă, îi cheamă pe prieteni și pe vecini spunându-le: «Bucurați-vă împreună cu mine pentru că mi-am găsit oaia pierdută!»

⁷ Vă spun că tot așa, va fi [mai mare] bucurie în cer pentru un păcătos care se convertește, decât pentru nouăzeci și nouă de drepti care nu au nevoie de convertire.

Parabola drahmei regăsite

⁸ Sau care femeie, având zece drahme, dacă pierde [una dintre] ele, nu aprinde lumina și mătură casa și caută cu grijă până o găsește?

⁹ Iar când o găsește, își cheamă prietenele și vecinele spunându-le: «Bucurați-vă împreună cu mine pentru că am găsit drahma pe care o pierdusem!»

¹⁰ Tot așa, vă spun, va fi [mai mare] bucurie înaintea îngerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos care se convertește”.

Parabola tatălui îndurător. Fiul risipitor

¹¹ Apoi le-a spus: „Un om oarecare avea doi fii.

¹² Cel mai tânăr dintre ei i-a spus tatălui: «Tată, dă-mi partea de avere ce mi se cuvine». Iar el le-a împărțit averea.

¹³ Și, nu după multe zile, fiul cel mai tânăr și-a adunat toate și a plecat într-o țară îndepărtată. Acolo și-a risipit averea într-o viață de desfrâu.

¹⁴ După ce a cheltuit toate, a venit o mare foamete în țara aceea, iar el a început să ducă lipsă.

¹⁵ Atunci s-a dus și s-a aciuat la unul dintre cetățenii acelei țări care l-a trimis la câmp să păzească porcii.

¹⁶ Și ar fi dorit să se sature cu roșcovele pe care le mâncau porcii, dar nimeni nu-i dădea.

¹⁷ Atunci, venindu-și în fire, a spus: «Câți zilieri ai tatălui meu au pâine din belșug, iar eu mor aici de foame!

¹⁸ Ridicându-mă, mă voi duce la tatăl meu și-i voi spune: «Tată, am păcătuît împotriva cerului și înaintea ta;

¹⁹ nu mai sunt vrednic să fiu numit fiul tău. Ia-mă ca pe un zilier al tău».

²⁰ Și, ridicându-se, a mers la tatăl său.

Pe când era încă departe, tatăl l-a văzut, i s-a făcut milă și, alergând, l-a îmbrățișat și l-a sărutat.

²¹ Atunci, fiul i-a spus: «Tată, am păcătuît împotriva cerului și înaintea ta; nu mai sunt vrednic să fiu numit fiul tău».

²² Însă tatăl a spus către servitorii săi: «Aduceți repede haina cea dintâi și îmbrăcați-l! Dați-i un inel în deget și încălțăminte în picioare.

²³ Aduceți vițelul cel îngrășat și tăiați-l: să mâncăm și să ne bucurăm,

²⁴ căci acest fiu al meu era mort și a revenit la viață, era pierdut și a fost găsit». Și au început să se bucure.

²⁵ Însă fiul lui mai mare era la câmp. Când a venit și s-a apropiat de casă, a auzit cântece și dansuri.

²⁶ Atunci, chemându-l pe unul dintre servitori, l-a întrebat ce este aceasta.

²⁷ El i-a spus: «Fratele tău a venit, iar tatăl tău, pentru că l-a recăpătat sănătos, a tăiat vițelul cel îngrășat».

²⁸ Dar el s-a mâniat și nu voia să intre. Însă tatăl său a ieșit și-l implora.

²⁹ El, răspunzând, i-a zis tatălui său: «Iată, de atâția ani te slujesc și niciodată n-am călcat porunca ta. Dar mie nu mi-ai dat niciodată măcar un ied ca să mă bucur cu prietenii mei.

³⁰ Însă, când a venit acest fiu al tău care și-a devorat averea cu desfrânatele, ai tăiat pentru el vițelul cel îngrășat».

³¹ Atunci, el i-a spus: «Fiule, tu ești cu mine totdeauna și toate ale mele sunt ale tale.

³² Dar trebuia să ne bucurăm și să ne veselim, pentru că acest frate al tău era mort și a revenit la viață, era pierdut și a fost găsit!»”

Parabola administratorului necinstit

- ¹ Și le-a mai spus discipolilor: „Era un om bogat care avea un administrator. Acesta a fost denunțat că i-ar risipi averea.
- ² El l-a chemat și i-a spus: «Ce aud despre tine? Dă cont de administrația ta, căci de acum nu mai poți fi administrator».
- ³ Atunci administratorul și-a spus în sine: «Ce voi face, pentru că stăpânul îmi ia administrația? Să sap, nu pot; să cerșesc, mi-e rușine.
- ⁴ Știu ce voi face pentru ca oamenii să mă primească în casele lor atunci când voi fi dat afară din administrație».
- ⁵ Și, chemându-i pe debitorii stăpânului său, unul câte unul, i-a spus primului: «Cu ce ești dator stăpânului meu?»
- ⁶ Acesta i-a spus: «Cu o sută de măsuri de untdelemn». El i-a răspuns: «Ia-ți chitanța, așază-te repede și scrie cincizeci».
- ⁷ După aceea, i-a spus altuia: «Tu, cât datorezi?» Acesta a răspuns: «O sută de măsuri de grâu». El i-a spus: «Ia-ți chitanța și scrie optzeci».
- ⁸ Stăpânul l-a lăudat pe administratorul nedrept pentru că a lucrat cu înțelepciune; pentru că fiii veacului acestuia, în generația din care fac parte, sunt mai înțelepți decât fiii luminii.
- ⁹ Iar eu vă spun: Faceți-vă prieteni din mamona nedreaptă, pentru ca ei să vă primească în corturile veșnice atunci când veți duce lipsă.
- ¹⁰ Cine este credincios în cele mai mici lucruri este credincios și în cele mai mari. Și cine este necinstit în cele mai mici lucruri este necinstit și în cele mai mari.
- ¹¹ Deci, dacă voi nu ați fost credincioși cu mamona nedreaptă, cine vă va încredința adevărata bogăție?
- ¹² Și dacă nu ați fost credincioși cu [avuția] străină, cine v-o va da pe a voastră?
- ¹³ Nici un [servitor] nu poate sluji la doi stăpâni; căci sau îl va urî pe unul și-l va iubi pe celălalt, sau va ține la unul, iar pe celălalt îl va disprețui. Nu puteți sluji lui Dumnezeu și mamonei”.

Legea și împărăția (Mt 11, 12-13)

- ¹⁴ Auzeau toate acestea și fariseii, iubitori de arginți, și își băteau joc de el.
- ¹⁵ Dar el le-a spus: „Voi sunteți cei care vă arătați drepti înaintea oamenilor, însă Dumnezeu cunoaște inimile voastre; căci ceea ce este prețios pentru oameni este abominabil înaintea lui Dumnezeu.
- ¹⁶ Legea și Profetii au fost până la Ioan; de atunci se vestește împărăția lui Dumnezeu și fiecare se luptă să intre în ea.
- ¹⁷ Mai ușor este ca cerul și pământul să treacă decât să cadă o singură virgulă din Lege.
- ¹⁸ Oricine își lasă soția și se căsătorește cu alta comite adulter; iar cine se căsătorește cu una lăsată de bărbat comite adulter.

Parabola bogatului și a lui Lazăr

- ¹⁹ Era un om bogat care se îmbrăca în purpură și mătăsuri fine și se bucura în fiecare zi cu mare fast, ²⁰ iar la poarta lui zăcea un sărac, al cărui nume era Lazăr, plin de bube.
- ²¹ El ar fi dorit să se sature cu ceea ce cădea de pe masa bogatului. Ba mai mult, veneau și câinii să-i lingă bubele.
- ²² A murit săracul și a fost dus de îngeri în sânul lui Abraham. A murit și bogatul și a fost îngropat.
- ²³ Pe când se chinuia în iad, și-a ridicat ochii și l-a văzut pe Abraham și pe Lazăr în sânul lui
- ²⁴ și, strigând, a zis: «Părinte Abraham, îndură-te de mine și trimite-l pe Lazăr ca să-și înmoaie vârful degetului în apă și să-mi răcorească limba, căci mă chinui [cumplit] în flăcările acestea».
- ²⁵ Însă Abraham i-a spus: «Fiule, adu-ți aminte că ai primit cele bune în timpul vieții tale, după cum Lazăr, cele rele; acum însă el este

aici mângâiat, tu însă suferi.

²⁶ Și, pe lângă toate acestea, între noi și voi este o mare prăpastie, încât cei care ar vrea să treacă de aici la voi să nu poată și nici de acolo să treacă la noi».

²⁷ El a zis: «Atunci te rog, părinte, să-l trimiți în casa tatălui meu,

²⁸ căci am cinci frați, ca să-i prevină, nu cumva să ajungă și ei în acest loc de chin.

²⁹ Dar Abraham i-a spus: «Îi au pe Moise și pe Profeți: să asculte de ei!»

³⁰ El însă a zis: «Nu, părinte Abraham, dar dacă unul dintre morți ar veni la ei, s-ar converti».

³¹ I-a răspuns: «Dacă nu ascultă de Moise și Profeți, chiar dacă ar învia cineva din morți, nu se vor convinge»».

17.

Despre scandal (*Mt* 18, 6-7; *Mc* 9, 42)

¹ Apoi a spus discipolilor săi: „Este imposibil să nu vină scandalurile, dar vai celui prin care vin!

² Ar fi mai bine pentru el dacă i s-ar lega o piatră de moară de gât și ar fi aruncat în mare, decât să scandalizeze chiar și numai pe unul dintre aceștia mici.

³ Fiți atenți cu voi înșivă!

Iertarea frățească (*Mt* 18, 15. 21-22)

Dacă fratele tău păcătuiește, muștră-l, iar dacă se convertește, iartă-l.

⁴ Dacă păcătuiește împotriva ta de șapte ori pe zi și de șapte ori se întoarce la tine, spunând: «Îmi pare rău!», tu să-l ierți!”

Puterea credinței (*Mt* 17, 20; 21, 21; *Mc* 11, 23)

⁵ Apostolii i-au spus Domnului: „Mărește-ne credința!”

⁶ Iar Domnul a spus: „Dacă ați avea credință cât un grăunte de muștar, ați spune sicomorului acestuia: «Dezrădăcinează-te și plantează-te în mare!» și v-ar asculta.

A sluji cu umilință

⁷ Cine dintre voi, având un servitor la arat sau la păstorit, când acesta se întoarce de la câmp îi va spune: «Vino îndată și așază-te la masă!»

⁸ Nu-i va spune mai degrabă: «Pregătește-mi ceva pentru cină, încinge-te ca să-mi slujești până când voi mânca și voi bea eu, după aceea vei mânca și vei bea și tu»?

⁹ Oare e nevoie să-i mulțumească servitorului că a făcut cele poruncite?

¹⁰ Tot așa și voi, când faceți toate cele care vă sunt poruncite, spuneți: suntem servitori inutili, am făcut ceea ce eram datori să facem”.

Vindecarea celor zece leproși

- ¹¹ În timp ce mergea spre Ierusalim, a trecut prin Samaria și Galileea.
- ¹² A intrat într-un sat și i-au venit în întâmpinare zece leproși care stăteau la distanță.
- ¹³ Aceștia au ridicat glasul, strigând: „Isuse, Învățătorule, îndură-te de noi!”
- ¹⁴ Văzându-i, el le-a spus: „Mergeți și arătați-vă preoților!”
- ¹⁵ Și, în timp ce mergeau, s-au curățat. Unul dintre ei, văzând că s-a vindecat, s-a întors glorificându-l pe Dumnezeu cu glas puternic
- ¹⁶ și a căzut cu fața la picioarele lui, mulțumindu-i; iar acesta era samaritean.
- ¹⁷ Atunci Isus a spus: „Oare nu s-au curățat zece? Unde sunt ceilalți nouă?”
- ¹⁸ Nu s-a găsit cine să se întoarcă și să-l glorifice pe Dumnezeu decât acest străin?”
- ¹⁹ Apoi i-a zis: „Ridică-te și mergi! Credința ta te-a mântuit”.

Venirea împărăției lui Dumnezeu

- ²⁰ Întrebat de farisei când vine împărăția lui Dumnezeu, [Isus], răspunzând, le-a zis: „Împărăția lui Dumnezeu nu vine în mod vizibil.
- ²¹ Nici nu poți spune: «Iată-o aici!» sau: «Iată-o acolo!», căci, iată, împărăția lui Dumnezeu este înăuntrul vostru”.

Ziua Fiului Omului (Mt 24, 23-28. 37-41)

- ²² Atunci le-a spus discipolilor: „Vor veni zile în care veți dori să vedeți una din zilele Fiului Omului și nu o veți vedea.
- ²³ Și vă vor spune: «Iată aici!» sau: «Iată acolo!» Dar nu mergeți și nu-i urmăriți!

- ²⁴ Așa cum fulgerul strălucitor luminează de la un capăt la celălalt al cerului, așa va fi Fiul Omului în ziua lui.
- ²⁵ Însă trebuie mai întâi să sufere multe și să fie respins de această generație.
- ²⁶ Și, așa cum a fost în zilele lui Noe, tot așa va fi în zilele Fiului Omului:
- ²⁷ ei mâncau, beau, se însurau și se măritau până în ziua în care Noe a intrat în arcă; atunci a venit potopul și i-a nimicit pe toți.
- ²⁸ La fel cum s-a întâmplat în zilele lui Lot: ei mâncau, beau, cumpărau, vindeau, plantau, construiau;
- ²⁹ dar în ziua în care a ieșit Lot din Sodoma, a plouat din cer cu foc și pucioasă și i-a nimicit pe toți.
- ³⁰ Tot la fel va fi în ziua în care Fiul Omului se va arăta.
- ³¹ În ziua aceea, cine va fi pe acoperiș, iar lucrurile îi vor fi în casă, să nu coboare să le ia și, tot așa, cine este la câmp să nu se întoarcă înapoi.
- ³² Amintiți-vă de femeia lui Lot!
- ³³ Dacă cineva va căuta să-și salveze viața, o va pierde; iar dacă cineva o va pierde, o va păstra.
- ³⁴ Vă spun: în noaptea aceea vor fi doi într-un pat: unul va fi luat, celălalt va fi lăsat;
- ³⁵ două femei vor măcina în același loc: una va fi luată, cealaltă va fi lăsată”.
- ³⁶
- ³⁷ Atunci, ei l-au întrebat: „Unde, Doamne?” Iar el le-a spus: „Unde este cadavrul, acolo se vor aduna și vulturii”.

18.

Parabola judecătorului nedrept

- ¹ Apoi le-a spus o parabolă referitor la datoria de a se ruga întotdeauna și de a nu se descuraja:

- ² „Într-o cetate, era un judecător care nu se temea de Dumnezeu și nu-i era rușine de oameni.
- ³ Și mai era în cetatea aceea o văduvă care venea la el și-i spunea «Fă-mi dreptate împotriva dușmanului meu!»
- ⁴ Dar, mult timp, el nu a voit. Apoi și-a zis: «Deși de Dumnezeu nu mă tem și de oameni nu mi-e rușine,
- ⁵ pentru că nu mă lasă în pace, îi voi face totuși dreptate văduvei acesteia ca să nu vină și să mă tot bată la cap»”.
- ⁶ Iar Domnul a zis: „Ați auzit ce a spus judecătorul nedrept!
- ⁷ Oare Dumnezeu nu va face dreptate aleșilor săi care strigă zi și noapte către el, chiar dacă-i face să aștepte?
- ⁸ Vă spun că le va face dreptate repede.
- Dar, când va veni Fiul Omului, va găsi oare credință pe pământ?”

Parabola vameșului și a fariseului

- ⁹ A spus această parabolă unora care se credeau în sine drepti și-i disprețuiau pe alții:
- ¹⁰ „Doi oameni au urcat la templu ca să se roage: unul era fariseu, iar celălalt vameș.
- ¹¹ Fariseul, [stând] în picioare, se ruga în sine astfel: «Dumnezeule, îți mulțumesc că nu sunt ca ceilalți oameni: hrăpăreți, nedrepti, adulteri, sau chiar ca vameșul acesta.
- ¹² Eu postesc de două ori pe săptămână, dau zeciuială din ceea ce câștig».
- ¹³ Vameșul, în schimb, stând departe, nici măcar nu îndrăznea să-și ridice ochii spre cer. Își bătea pieptul zicând: «Dumnezeule, îndură-te de mine păcătosul!»
- ¹⁴ Vă spun că a coborât la casa lui îndreptățit mai degrabă acesta decât celălalt; căci oricine se înalță pe sine va fi umilit, iar cel care se umilește va fi înălțat”.

Isus și copiii (Mt 19, 13-15; Mc 10, 13-16)

¹⁵ Îi aduceau și copilași ca să-i atingă; dar discipolii, când îi vedeau, îi muștrău.

¹⁶ Atunci, Isus i-a chemat și le-a spus: „Lăsați copilașii să vină la mine și le interziceți, căci a unora ca aceștia este împărăția lui Dumnezeu.

¹⁷ Adevăr vă spun, cine nu primește împărăția lui Dumnezeu ca un copilaș nu va intra în ea”.

Tânărul bogat (Mt 19, 16-29; Mc 10, 17-31)

¹⁸ Odată, un conducător oarecare l-a întrebat: „Învățătorule bun, ce să fac ca să moștenesc viața veșnică?”

¹⁹ Isus i-a spus: „De ce-mi spui bun? Nimeni nu este bun decât numai Dumnezeu.

²⁰ Cunoști poruncile: *Să nu comiți adulter! Să nu ucizi! Să nu furi! Să nu dai mărturie falsă! Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta!*”

²¹ El i-a spus: „Toate acestea le-am păzit din tinerețe”.

²² Auzind aceasta, Isus i-a spus: „Îți mai lipsește un lucru: vinde tot ce ai și dă săracilor și vei avea comoară în ceruri, apoi vino și urmează-mă!”

²³ Dar el, auzind acestea, a devenit foarte trist, deoarece era foarte bogat.

²⁴ Văzând că a devenit foarte trist, Isus a spus: „Cât de greu vor intra în împărăția lui Dumnezeu cei care au bogății!

²⁵ Pentru că este mai ușor ca o cămilă să treacă prin urechea acului, decât ca un bogat să intre în împărăția lui Dumnezeu”.

²⁶ Cei care l-au ascultat i-au spus: „Atunci, cine se poate mântui?”

²⁷ El le-a spus: „Ceea ce este imposibil la oameni este posibil la Dumnezeu”.

²⁸ Atunci Petru i-a spus: „Iată, noi am lăsat toate ale noastre și te-am urmat”.

²⁹ Iar el le-a spus: „Adevăr vă spun: nu este nimeni care să fi lăsat casă, sau soție, sau frați, sau părinți, sau copii pentru împărăția lui Dumnezeu

³⁰ și care să nu primească cu mult mai mult în timpul de față, iar, în veacul care vine, viața veșnică”.

A treia anunțare a morții și învierii (*Mt 20, 17-19; Mc 10, 32-34*)

³¹ Apoi, luându-i pe cei doisprezece, le-a spus: „Iată, urcăm la Ierusalim și se vor împlini toate cele scrise prin profeți despre Fiul Omului,

³² căci va fi dat pe mâna păgânilor și va fi batjocorit, insultat și scuipat;

³³ și după ce-l vor fi biciuit, îl vor ucide, dar în ziua a treia va învia”.

³⁴ Însă ei nu pricepeau nimic din acestea, căci acest cuvânt era ascuns pentru ei și nu înțelegeau cele spuse.

Vindecarea orbului din Ierihon (*Mt 20, 29-34; Mc 10, 46-52*)

³⁵ Pe când se apropia el de Ierihon, un orb stătea lângă drum cerșind

³⁶ și, auzind că trecea mulțimea, s-a interesat ce este.

³⁷ I-au adus la cunoștință că trece Isus Nazarineanul.

³⁸ Atunci el a strigat: „Isuse, Fiul lui David, îndură-te de mine!”

³⁹ Cei care mergeau înainte îl certau ca să tacă, dar el striga și mai tare: „Fiul lui David, îndură-te de mine!”

⁴⁰ Atunci Isus, oprindu-se, a poruncit să fie adus la el. Când s-a apropiat, l-a întrebat:

⁴¹ „Ce vrei să-ți fac?” I-a răspuns: „Doamne, să-mi recapăt vederea!”.

⁴² Iar Isus i-a răspuns: „Vezi! Credința ta te-a mântuit”.

⁴³ Îndată, orbul și-a recăpătat vederea și l-a urmat, glorificându-l pe Dumnezeu. Și tot poporul, văzând [acestea], a dat laudă lui Dumnezeu.

19.

Convertirea lui Zaheu

¹ Apoi a intrat și a traversat Ierihonul.

² Și iată, un bărbat numit Zaheu, care era șeful vameșilor și era bogat,

³ căuta să vadă cine este Isus, dar nu putea din cauza mulțimii, întrucât era mic de statură.

⁴ Atunci a alergat înainte și s-a suit într-un sicomor ca să-l vadă, căci avea să treacă pe acolo.

⁵ Când a ajuns în acel loc, Isus, ridicându-și [ochii], i-a spus: „Zaheu, coboară în grabă pentru că astăzi trebuie să rămân în casa ta”.

⁶ El a coborât în grabă și l-a primit cu bucurie.

⁷ Toți cei care au văzut murmurau spunând: „A intrat să fie găzduit la un om păcătos”.

⁸ Dar Zaheu, stând [în picioare], i-a spus Domnului: „Iată, Doamne, jumătate din ceea ce am o dau săracilor și, dacă am nedreptățit pe cineva, îi dau înapoi împătrit”.

⁹ Atunci Isus i-a spus: „Astăzi s-a făcut mântuire pentru această casă, întrucât și el este fiul lui Abraham.

¹⁰ Pentru că Fiul Omului a venit să caute și să mântuiască ceea ce era pierdut”.

Parabola minelor (Mt 25, 14-30)

¹¹ Pe când ascultau acestea, el le-a mai spus o parabolă pentru că se apropiau de Ierusalim, iar ei credeau că împărăția lui Dumnezeu avea să se arate în curând.

¹² Așadar, le-a spus: „Un om nobil a plecat într-o țară îndepărtată ca să primească un regat și apoi să se întoarcă.

¹³ A chemat zece dintre servitorii săi, le-a dat zece mine și le-a zis: «Investiți-le până când voi veni».

¹⁴ Însă cetățenii săi îl urau și au trimis în urma lui o solie să spună: «Nu vrem ca acesta să domnească peste noi».

¹⁵ Când s-a întors, după primirea regatului, a poruncit să fie chemați la el servitorii cărora le dăduse argintul ca să afle cât au câștigat.

¹⁶ Când a venit primul, a spus: «Stăpâne, mina ta a adus venit alte zece mine».

¹⁷ El i-a zis: «Bine, servitor bun! Pentru că ai fost fidel peste puține lucruri, să ai autoritate peste zece cetăți».

¹⁸ Apoi a venit al doilea și a spus: «Mina ta, stăpâne, a mai făcut cinci mine».

¹⁹ Iar el i-a spus: «Și tu vei fi peste cinci cetăți».

²⁰ A venit un altul și i-a spus: «Stăpâne, iată mina ta pe care am pus-o deoparte într-un ștergar

²¹ întrucât m-am temut de tine, căci ești un om aspru: iei ce nu ai pus și seceri ce nu ai semănat».

²² El i-a spus: «Din gura ta te judec, servitor rău! Știai că sunt un om aspru; că iau ce nu am pus și secer ce nu am semănat.

²³ Atunci, de ce nu ai pus banii mei la bancă? La întoarcere, i-aș fi luat cu dobândă».

²⁴ Și a zis celor care erau de față: «Luați mina de la dânsul și dați-o celui care are zece mine!»

²⁵ Dar ei i-au zis: «Stăpâne, are deja zece mine!».

²⁶ «Vă spun: oricui are i se va da, iar de la cel care nu are se va lua și ceea ce are.

²⁷ Iar pe dușmanii mei, care nu au voit ca eu să domnesc peste ei, aduceți-i aici și uciideți-i în fața mea»”.

V. ACTIVITATEA LUI ISUS LA IERUSALIM

Intrarea lui Isus în Ierusalim (*Mt* 21, 1-16; *Mc* 11, 1-11; *In* 12, 12-16)

²⁸ Spunând acestea, [Isus] a pornit înainte, urcând spre Ierusalim.

²⁹ În timp ce se apropia de Betfâghe și Betania, lângă Muntele numit al Măslinilor, a trimis doi discipoli,

³⁰ spunându-le: „Mergeți în satul dinaintea voastră și, când veți intra, veți găsi un măgăruș legat, pe care nimeni nu se așezase niciodată: dezlegați-l și aduceți-l!

³¹ Dacă vă va întreba cineva: «De ce îl dezlegați?», îi veți spune astfel: «Domnul are nevoie de el»”.

³² Când au plecat cei trimiși, au găsit după cum le-a spus.

³³ În timp ce ei dezlegau măgărușul, stăpânii lui i-au întrebat: „De ce dezlegați măgărușul?”

³⁴ Atunci ei au răspuns: „Domnul are nevoie de el”.

³⁵ Apoi l-au adus la Isus și, aruncându-și hainele peste măgăruș, l-au urcat pe Isus deasupra.

³⁶ Pe când el înainta, își aruncau hainele pe drum.

³⁷ Apropiindu-se de coborârea Muntelui Măslinilor, toată mulțimea discipolilor, bucurându-se, a început să-l laude pe Dumnezeu cu glas puternic pentru toate minunile pe care le-au văzut,

38 spunând:

„*Binecuvântat cel ce vine, regele,
în numele Domnului!*

Pace în cer și glorie în înaltul [cerurilor]!”

39 Atunci unii farisei din mulțime i-au spus: „Învățătorule, muștră-ți discipolii!”

40 Dar el le-a răspuns: „Vă spun, dacă aceștia vor tăcea, vor striga pietrele”.

Isus plânge pentru Ierusalim

41 Când s-a apropiat, văzând cetatea, a plâns pentru ea,

42 zicând: „Dacă tu ai fi cunoscut în ziua aceasta [calea] spre pace! Acum însă este ascunsă pentru ochii tăi.

43 Căci vor veni peste tine zile când dușmanii tăi vor săpa tranșee în jurul tău, te vor încercui și asedia din toate părțile,

44 te vor face una cu pământul pe tine și pe copiii tăi care sunt în tine și nu vor lăsa din tine piatră peste piatră, pentru că nu ai cunoscut timpul vizitării tale”.

Isus alungă vânzătorii din templu (Mt 21, 12-13; Mc 11, 15-18; In 2, 14-16)

45 Apoi, intrând în templu, a început să-i alunge pe vânzători,

46 spunându-le: „Este scris:

Casa mea va fi casă de rugăciune.

Însă voi ați făcut-o peșteră de tâlhari”.

⁴⁷ Și învăța în templu în fiecare zi, iar arhiereii și cărturarii, precum și mai-marii poporului, căutau să-l omoare.

⁴⁸ Dar nu găseau ce să-i facă pentru că tot poporul se ținea după el ca să-l asculte.

20.

Autoritatea lui Isus (*Mt* 21, 23-27; *Mc* 11, 27-33)

¹ Într-una din zile, pe când învăța poporul în templu [și predicând] vestea cea bună, au venit arhiereii și cărturarii, împreună cu bătrânii,

² și i-au spus: „Spune-ne cu ce putere faci acestea sau cine este acela care ți-a dat această putere?”

³ Atunci el, răspunzând, le-a zis: „Vă voi pune și eu o întrebare. Spuneți-mi:

⁴ botezul lui Ioan era din ceruri sau de la oameni?”

⁵ Ei însă discutau între ei, spunând: „Dacă spunem: «Din ceruri», el va spune «De ce nu ați crezut în el?»

⁶ Iar dacă spunem: «De la oameni», tot poporul ne va ucide cu pietre pentru că ei sunt convinși că Ioan este un profet”.

⁷ Și au răspuns că nu știau de unde era.

⁸ Iar Isus le-a spus: „Nici eu nu vă spun cu ce putere fac acestea”.

Parabola viticultorilor ucigași (*Mt* 21, 33-46; *Mc* 12, 1-12)

- ⁹ Atunci a început să spună mulțimii această parabolă: „Un om a plantat o vie, a dat-o în arendă unor viticultori și a plecat într-o călătorie pe un timp îndelungat.
- ¹⁰ La timpul cuvenit, a trimis un servitor la viticultori ca să-i dea din rodul viei; dar viticultorii, după ce l-au bătut, l-au trimis cu [mâinile] goale.
- ¹¹ A mai trimis și un alt servitor, dar ei l-au bătut și pe acesta, l-au necinstit și l-au trimis cu [mâinile] goale.
- ¹² A trimis un al treilea, dar ei l-au bătut până la sânge și l-au alungat.
- ¹³ Atunci stăpânul viei a spus: «Ce voi face? Îl voi trimite pe fiul meu cel iubit, poate de el le va fi rușine».
- ¹⁴ Însă viticultorii, văzându-l, discutau unii cu alții, zicând: «Acesta este moștenitorul, să-l ucidem pentru ca moștenirea lui să fie a noastră!»
- ¹⁵ Și, aruncându-l afară din vie, l-au ucis. Ce le va face oare stăpânul viei?
- ¹⁶ Va veni și-i va ucide pe viticultorii aceia, iar via o va da altora”. Auzind ei acestea, au zis: „Să nu se întâmple!”
- ¹⁷ Iar el, privindu-i, le-a spus: „Atunci ce înseamnă ceea ce s-a scris:
- Piatra pe care au aruncat-o constructorii,
aceasta a devenit piatră unghiulară?*
- ¹⁸ Oricine cade pe piatra aceea se va zdrobi, iar peste oricine cade ea va fi zdrobit”.
- ¹⁹ Cărturarii și arhierii căutau să pună mâna pe el chiar în ceasul acela, căci înțeleseseră că pentru ei spusese parabola aceasta, dar se temeau de popor.

Tributul cuvenit împăratului (*Mt 22, 15-22; Mc 12, 13-17*)

- ²⁰ Și, urmărindu-l cu atenție, au trimis spioni, care se prezentau ca fiind dreți, ca să-l prindă cu vreun cuvânt și să-l dea pe mâna

autorității și a puterii guvernatorului.

²¹ Ei l-au întrebat: „Învățătorule, știm că vorbești și înveți cu dreptate și nu ții cont de înfățișare, ci înveți calea lui Dumnezeu după adevăr.

²² Ne este permis sau nu să dăm tribut Cezarului?”

²³ El însă, cunoscând viclenia lor, le-a spus:

²⁴ „Arătați-mi un dinar. Ale cui sunt imaginea și inscripția?” Ei au răspuns: „Ale Cezarului”.

²⁵ Atunci le-a spus: „Dați-i, așadar, Cezarului ceea ce este al Cezarului și lui Dumnezeu ceea ce este al lui Dumnezeu”.

²⁶ Astfel, nu l-au putut prinde cu nici un cuvânt în fața poporului, ci, uimiți de răspunsul lui, au tăcut.

Saduceii și învierea (Mt 22, 23-33; Mc 12, 18-27)

²⁷ Apoi au venit la el unii dintre saducei, care spun că nu este înviere, și l-au întrebat:

²⁸ „Învățătorule, Moise a scris: *dacă cineva are un frate căsătorit care moare fără să aibă copii, fratele lui să ia femeia și să ridice urmași fratelui său.*

²⁹ Erau deci șapte frați. Primul, luându-și soție, a murit fără copii.

³⁰ Cel de-al doilea

³¹ și cel de-al treilea au luat-o [de soție]. Și toți cei șapte au murit și nu au lăsat copii.

³² În cele din urmă, a murit și femeia.

³³ Așadar, la înviere, căruia dintre ei femeia îi va fi soție? Pentru că toți șapte au avut-o de soție”.

³⁴ Isus le-a răspuns: „Fiii lumii acesteia se însoară și se mărită;

- ³⁵ Însă cei considerați vrednici să dobândească lumea cealaltă și învierea din morți nu se vor însura și nici nu se vor mărita,
- ³⁶ pentru că nu mai pot de acum să moară; sunt asemenea îngerilor și sunt fii ai lui Dumnezeu, fiind fii ai învierii.
- ³⁷ Iar că morții învie, o arată și Moise [în textul] despre rug, când îl numește pe *Domnul: Dumnezeul lui Abraham, Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacob*.
- ³⁸ Însă Dumnezeu nu este al celor morți, ci al celor vii, întrucât toți trăiesc pentru el”.
- ³⁹ Unii dintre cărturari, răspunzând, i-au zis: „Învățătorule, bine ai vorbit!”
- ⁴⁰ Și nu mai îndrăzneau să-l întrebe nimic.

Originea lui Mesia (Mt 22, 41-45; Mc 12, 35-37)

- ⁴¹ Dar el le-a zis: „Cum spun ei că Cristos este Fiul lui David?
- ⁴² Pentru că însuși David spune în cartea Psalmilor:
- Domnul a spus Domnului meu:*
așază-te la dreapta mea
- ⁴³ *până când voi pune pe dușmanii tăi*
sub picioarele tale.
- ⁴⁴ Așadar, David îl numește Domn; cum poate fi fiul său?”

Ipocrizia cărturarilor (Mt 23, 6-7; Mc 12, 38-40)

⁴⁵ În timp ce tot poporul îl asculta, le-a spus discipolilor:

⁴⁶ „Fiți atenți la cărturarii căroră le place să umble în haine lungi, căroră le pace să fie salutați prin piețe, [să ocupe] primele locuri în sinagogi și locurile dintâi la ospete.

⁴⁷ Ei devorează casele văduvelor și se prefac că se roagă îndelung. Ei vor primi o condamnare mai aspră”.

21.

Ofranda văduvei (*Mc* 12, 41-44)

¹ Ridicându-și [privirea], i-a văzut pe bogații care își puneau darurile în caseta pentru ofrande.

² A văzut și o văduvă săracă punând acolo două monede mici.

³ Și a spus: „Vă spun, cu adevărat această văduvă săracă a pus mai mult decât toți,

⁴ pentru că toți aceștia au oferit lui Dumnezeu din surplusul lor, pe când ea, din sărăcia ei, a oferit tot ce avea la viața ei”.

VI. DISCURSUL ESCATOLOGIC

Anunțarea distrugerii templului (*Mt* 24, 1-3; *Mc* 13, 1-4)

⁵ Iar unora, care vorbeau despre templu că este ornat cu pietre frumoase și daruri votive, le-a spus:

⁶ „Cât despre lucrurile acestea pe care le vedeți, vor veni zile în care nu va rămâne piatră peste piatră care să nu fie dărâmată”.

⁷ Ei l-au întrebat: „Învățătorule, când vor fi acestea și care va fi semnul că ele au să se întâmple?”

Semnele sfârșitului (*Mt* 10, 17-22; 24, 4-14; *Mc* 13, 5-13)

⁸ El le-a zis: „Vedeți să nu fiți înșelați, căci vor veni mulți în numele meu, spunând: «Eu sunt!» și: «Timpul este aproape». Nu mergeți după ei.

⁹ Când veți auzi despre războaie și revolte, nu vă temeți, căci trebuie să se întâmple acestea mai întâi, însă nu va fi îndată sfârșitul”.

¹⁰ Apoi le spunea: „Se va ridica un neam împotriva altui neam și o împărăție împotriva altei împărății.

¹¹ Vor fi cutremure mari și, în diferite locuri, foamete și epidemii; vor fi fapte înfricoșătoare și semne mari din cer.

¹² Dar, înainte de toate acestea, vor pune mâna pe voi și vă vor persecuta; vă vor purta prin sinagogi și închisori, vă vor duce în fața regilor și guvernanților din cauza numelui meu.

¹³ Aceasta va fi pentru voi o ocazie de a da mărturie.

¹⁴ Puneți la inima voastră să nu vă pregătiți dinainte cum vă veți apăra,

¹⁵ căci eu vă voi da grai și înțelepciune cărora nici unul dintre potrivnicii voștri nu le va putea rezista și nici răspunde.

¹⁶ Veți fi trădați de părinți, de frați, de rude și prieteni și vor ucide pe unii dintre voi;

¹⁷ veți fi urâți de toți din cauza numelui meu.

¹⁸ Dar nici un fir de păr de pe capul vostru nu se va pierde.

¹⁹ Prin statornicia voastră vă veți mântui sufletele.

Distrugerea Ierusalimului (*Mt 24, 15-21; Mc 13, 14-23*)

- ²⁰ Când veți vedea Ierusalimul încercuit de armate, atunci să știți că s-a apropiat devastarea lui.
- ²¹ Cei din Iudeea să fugă în munți, iar cei care se află în mijlocul lui să alerge afară; cei care sunt pe câmp să nu intre în el,
- ²² pentru că acestea sunt zilele răzbunării ca să se împlinească toate cele scrise.
- ²³ Vai de cele însărcinate și de cele care alăptează în zilele acelea, căci va fi mare dezastru pe pământ și mânie pentru acest popor.
- ²⁴ Și vor cădea sub ascuțișul sabiei și vor fi făcuți captivii ai tuturor popoarelor, iar Ierusalimul va fi călcat în picioare de către păgâni, până se vor împlini timpurile păgânilor.

Venirea Fiului Omului (*Mt 24, 29-31; Mc 13, 24-27*)

- ²⁵ Și vor fi semne în soare, în lună și în stele, iar pe pământ popoarele vor fi îngrozite, năucite de vuietul mării și al valurilor.
- ²⁶ Oamenilor li se va tăia răsuflarea de groază în așteptarea celor care vor veni în lume, căci puterile cerurilor vor fi zguduite.
- ²⁷ Și atunci îl vor vedea *pe Fiul Omului venind pe un nor* cu putere și cu mare glorie.
- ²⁸ Când vor începe să se întâmple acestea, întăriți-vă și ridicați-vă capul pentru că se apropie eliberarea voastră”.

Parabola smochinului (*Mt 24, 32-35; Mc 13, 28-31*)

- ²⁹ Și le-a zis o parabolă: „Uitați-vă la smochin și la toți copacii.

- ³⁰ De îndată ce vedeți că înmuguresc, vedeți de la ei și știți că vara este deja aproape.
- ³¹ La fel și voi, când veți vedea că acestea se întâmplă, să știți că împărăția lui Dumnezeu este aproape.
- ³² Adevăr vă spun: nu va trece generația aceasta până când nu se vor fi întâmplat toate.
- ³³ Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece.

Îndemn la veghere

- ³⁴ Aveți grijă de voi înșivă ca nu cumva inimile voastre să se îngreuieze în necumpătate, beție și grijile vieții, iar ziua aceea să se abată asupra voastră pe neașteptate,
- ³⁵ ca un laț; căci ea va veni asupra tuturor acelor care locuiesc pe fața întregului pământ.
- ³⁶ Vegheați, așadar, în orice moment și rugați-vă ca să fiți în stare să fugiți de toate cele ce se vor întâmpla și să stați [în picioare] în fața Fiului Omului!”
- ³⁷ În fiecare zi învăța în templu, iar noaptea ieșea și o petrecea pe Muntele numit al Măslinilor.
- ³⁸ Și tot poporul venea dis-de-dimineață la el, în templu, ca să-l asculte.

VII. PĂTIMIREA ȘI MOARTEA LUI ISUS

Complotul împotriva lui Isus (Mt 26, 1-5. 14-16; Mc 14, 1-2. 10-11; In 11, 47-53)

- ¹ Se apropia sărbătoarea Azimelor, numită Paștele.
- ² Arhiereii și cărturarii căutau cum să-l omoare, dar se temeau de popor.
- ³ Atunci Satana a intrat în Iuda, numit Iscarioteanul, care era din numărul celor doisprezece.
- ⁴ El a mers și s-a înțelea cu arhiereii și comandanții gărzilor cum să-l dea pe mâna lor.
- ⁵ Ei s-au bucurat și au căzut de acord să-i dea arginți.
- ⁶ El a consimțit și căuta momentul potrivit ca să-l dea pe mâna lor, fără [știrea] mulțimii.

Pregătirea cinei pascale (Mt 26, 17-19; Mc 14, 12-16; In 13, 21-30)

- ⁷ A sosit, deci, ziua Azimelor în care trebuia jertfit Paștele.
- ⁸ I-a trimis pe Petru și pe Ioan, spunându-le: „Mergeți și pregătiți Paștele ca să mâncăm”.
- ⁹ Ei i-au zis: „Unde vrei să pregătim?”
- ¹⁰ El le-a răspuns: „Iată, când veți intra în cetate, veți întâlni un om ducând un urcior cu apă. Mergeți după el în casa în care va intra
- ¹¹ și spuneți stăpânului casei: Învățătorul zice: «Unde este camera în care să mâncăm Paștele cu discipolii mei?»
- ¹² Iar el vă va arăta o încăpere mare, la etaj, aranjată; acolo să pregătiți”.
- ¹³ Plecând deci, au găsit așa cum le-a spus și au pregătit *Paștele*.

Cina de Paști

- ¹⁴ Când a venit ceasul, s-a așezat la masă împreună cu apostolii.
- ¹⁵ Și le-a spus: „Atât de mult am dorit să mănânc Paștele acesta cu voi înainte de pătimirea mea.
- ¹⁶ Căci vă spun că nu-l voi mai mânca până când nu se va împlini în împărăția lui Dumnezeu”.
- ¹⁷ Și, luând potirul, a mulțumit și a spus: „Luați acesta și împărțiți între voi!
- ¹⁸ Căci vă spun că nu voi mai bea de acum din rodul viței până când va veni împărăția lui Dumnezeu”.

Instituirea Euharistiei (*Mt 26, 26-28; Mc 14, 22-24; 1Cor 11, 23-25*)

- ¹⁹ Și, luând pâinea, a mulțumit, a frânt-o și le-a dat-o, spunând: „Acesta este trupul meu dăruit pentru voi. Faceți aceasta în amintirea mea”.
- ²⁰ La fel a făcut cu potirul, după cină, zicând: „Acest potir este noua alianță în sângele meu, vărsat pentru voi.

Anunțarea trădării lui Iuda (*Mt 26, 20-25; Mc 14, 17-21; In 13, 21-30*)

- ²¹ Dar iată, mâna celui care mă va trădează este cu mine pe masă,
- ²² căci Fiul Omului merge după cum a fost stabilit, dar vai acelui om prin care este trădat!”
- ²³ Atunci ei au început să se întrebe unii pe alții, care dintre ei ar fi cel ce avea să o facă.

Cine este mai mare trebuie să slujească (*Mt 20, 25-28; Mc 10, 42-45*)

²⁴ S-a iscat între ei o neînțelegere: care dintre ei ar putea fi socotit cel mai mare.

²⁵ Dar el le-a zis: „Regii neamurilor domină peste ele, iar cei care-și exercită autoritatea asupra lor sunt numiți binefăcători.

²⁶ Însă voi nu fiți așa, dar cel mai mare dintre voi să devină ca cel mai tânăr, iar cel care conduce, precum cel care slujește.

²⁷ Căci cine este mai mare: cel care stă la masă sau cel care servește? Oare nu cel care stă la masă? Însă eu sunt în mijlocul vostru ca unul care slujește.

Răsplata promisă apostolilor

²⁸ Voi sunteți cei care ați rămas cu mine în încercările mele.

²⁹ Și eu rânduiesc pentru voi o împărăție, așa cum Tatăl a rânduit pentru mine;

³⁰ ca să mâncați și să beți la masă cu mine în împărăția mea și să vă așezați pe tronuri judecând cele douăsprezece triburi ale lui Israel.

Prezicerea renegării lui Petru (*Mt 26, 31-35; Mc 14, 27-31; In 13, 36-38*)

³¹ Simon, Simon, iată, Satana a cerut ca să vă cearnă ca pe grâu;

³² eu însă m-am rugat pentru tine, ca să nu piară credința ta; iar tu, când te vei fi întors, întărește-i pe frații tăi”.

³³ El i-a spus: „Doamne, sunt gata să merg cu tine și la închisoare și la moarte”.

³⁴ Dar el i-a zis: „Îți spun ție, Petru, că astăzi nu va cânta cocoșul până când vei nega de trei ori că mă cunoști”.

Îndemnuri pentru timpul încercării

³⁵ Apoi le-a spus: „Când v-am trimis fără pungă, desagă și încălțăminte, ați dus oare lipsă de ceva?” I-au răspuns: „De nimic”.

³⁶ El le-a zis: „Acum, însă, cine are pungă s-o ia; la fel și desaga, iar cine nu are sabie să-și vândă haina și să cumpere.

³⁷ Căci vă spun că trebuie să se împlinească în mine ceea ce este scris: *A fost socotit cu cei nelegiuiți*. Într-adevăr, ceea ce este [scris] despre mine este gata să se împlinească”.

³⁸ Dar ei i-au spus: „Doamne, iată aici două săbii”. Iar el le-a spus: „Destul!”

Isus pe Muntele Măslinilor (Mt 26, 36-46; Mc 14, 32-42)

³⁹ Apoi a ieșit și a mers, ca de obicei, pe Muntele Măslinilor, iar discipolii îl urmau.

⁴⁰ Fiind în acel loc, le-a spus: „Rugați-vă, ca să nu intrați în ispită!”

⁴¹ El s-a îndepărtat de ei ca la o aruncătură de piatră și, punându-se în genunchi, se ruga, spunând:

⁴² „Tată, dacă vrei, îndepărtează potirul acesta de la mine, dar nu voința mea, ci a ta să fie!”

⁴³ Atunci i s-a arătat un înger din cer care l-a întărit.

⁴⁴ Și, fiind în agonie, se ruga și mai stăruitor, iar sudoarea lui a devenit ca picăturile de sânge care cădeau pe pământ.

⁴⁵ Când s-a ridicat de la rugăciune și venind la discipoli, i-a găsit dormind din cauza tristeții

⁴⁶ și le-a zis: „De ce dormiți? Sculați-vă și rugați-vă ca să nu intrați în ispită!”

Arestarea lui Isus (*Mt 26, 47-56; Mc 14, 43-50; In 18, 3-11*)

⁴⁷ Pe când mai vorbea încă, iată o mulțime, iar în fruntea ei venea cel numit Iuda, unul dintre cei doisprezece. El s-a apropiat de Isus ca să-l sărute.

⁴⁸ Dar Isus i-a spus: „Iuda, cu un sărut îl trădezi pe Fiul Omului?”

⁴⁹ Cei care erau cu el, văzând ce avea să se întâmple, au spus: „Doamne, să lovim cu sabia?”

⁵⁰ Și unul dintre ei l-a lovit pe servitorul marelui preot și i-a tăiat urechea dreaptă.

⁵¹ Dar Isus, răspunzând, a spus: „Încetați! Până aici!” Și, atingând urechea, l-a vindecat.

⁵² Apoi Isus le-a spus arhierilor, gărzilor templului și bătrânilor care au venit împotriva lui: „Ați ieșit cu săbii și cu ciomegi ca la un tâlhar?”

⁵³ Când eram cu voi în templu, nu v-ați întins mâinile împotriva mea. Dar acesta este ceasul vostru și puterea întunericului”.

Renegarea lui Petru (*Mt 26, 69-75; Mc 14, 66-72; In 18, 15-18. 25-27*)

⁵⁴ După ce l-au prins, l-au luat și l-au dus în casa marelui preot, iar Petru îl urma de departe.

⁵⁵ Și, aprinzând un foc în mijlocul curții, s-au așezat împreună. Petru s-a așezat printre ei.

⁵⁶ O servitoare, văzându-l așezat lângă foc, l-a fixat cu privirea și a spus: „Și acesta era cu el!”

⁵⁷ Dar el a negat, zicând: „Femeie, nu-l cunosc”.

⁵⁸ După puțin timp, un altul l-a văzut și i-a zis: „Și tu ești dintre ei”. Dar Petru a zis: „Omule, nu sunt”.

⁵⁹ După vreo oră, un altul insista, spunând: „Cu adevărat și acesta era cu el, căci este galileean”.

⁶⁰ Însă Petru i-a zis: „Omule, nu știu ce spui”. Și îndată, pe când încă mai vorbea, a cântat cocoșul.

⁶¹ Iar Domnul, întorcându-se, l-a privit fix pe Petru. Petru și-a amintit de cuvântul Domnului, care îi spusese: „Înainte de a fi cântat astăzi cocoșul, mă vei renega de trei ori”.

⁶² Și, ieșind, a plâns amar.

Isus este batjocorit (*Mt 26, 67-68; Mc 14, 65*)

⁶³ Iar oamenii care-l păzeau îl batjocoreau și-l loveau

⁶⁴ și, acoperindu-i ochii, îl întrebau, spunând: „Profetește-ne cine este cel care te-a lovit?”

⁶⁵ Și ziceau multe alte cuvinte de batjocură împotriva lui.

Isus înaintea Sinedriului (*Mt 26, 57-68; Mc 14, 53-65; In 18, 13-24*)

⁶⁶ Când s-a făcut ziuă, s-au adunat bătrânii poporului, arhiereii și cărturarii și l-au adus la Sinedriul lor.

⁶⁷ Și au zis: „Dacă tu ești Cristos, spune-ne!” El le-a spus: „Chiar dacă v-aș spune, nu m-ați crede,

⁶⁸ iar dacă v-aș întreba, nu mi-ați răspunde.

⁶⁹ De acum însă, *Fiul Omului va fi așezat la dreapta puterii lui Dumnezeu*”.

⁷⁰ Atunci toți au spus: „Tu ești deci Fiul lui Dumnezeu?” El le-a răspuns: „Voi spuneți că eu sunt!” ⁷¹ Atunci ei au zis: „Ce nevoie mai avem de mărturie? Căci noi înșine am auzit-o din gura lui”.

23.

Isus înaintea lui Pilat (*Mt* 27, 1-2. 11-14; *Mc* 15, 1-5; *In* 18, 28-38)

¹ Și, ridicându-se întreaga adunare, l-au dus la Pilat

² și au început să-l acuze, spunând: „L-am găsit pe acesta instigând neamul nostru și interzicându-ne să plătim tribut Cezarului și spunând că el este Cristos, regele”.

³ Atunci Pilat l-a întrebat: „Tu ești regele iudeilor?” El, răspunzând, i-a zis: „Tu o zici!”

⁴ Iar Pilat a spus arhiereilor și mulțimii: „Nu găsesc nici o vină în omul acesta”.

⁵ Dar ei insistau, spunând: „Răzvrățește poporul, învățând prin toată Iudeea, începând din Galileea și până aici”.

⁶ Când a auzit Pilat, a întrebat dacă omul este galileean,

⁷ iar când a aflat că este de sub autoritatea lui Irod, l-a trimis la Irod, care se afla și el în zilele acelea în Ierusalim.

Isus înaintea lui Irod

⁸ Văzându-l pe Isus, Irod s-a bucurat mult, căci de mult timp dorea să-l vadă, pentru că auzise despre el și spera să vadă vreun semn făcut de el.

⁹ Așadar, i-a pus multe întrebări, dar el nu-i răspundea.

¹⁰ Arhiereii și cărturarii erau acolo și-l acuzau cu înverșunare.

¹¹ Irod, împreună cu soldații săi, după ce l-au tratat cu dispreț, l-au îmbrăcat într-o haină strălucitoare și l-au trimis la Pilat.

¹² În ziua aceea Irod și Pilat au devenit prieteni, căci mai înainte erau în dușmănie unul cu celălalt.

Condamnarea lui Isus (*Mt 27, 15-26; Mc 15, 6-15; In 18, 39–19, 16*)

¹³ Atunci Pilat i-a convocat pe arhierei, pe conducători și poporul

¹⁴ și le-a spus: „L-ați adus la mine pe omul acesta ca pe un instigator al poporului și, iată, judecându-l în fața voastră, nu găsesc în omul acesta nici o vină de care îl acuzați.

¹⁵ De altfel, nici Irod, căci ni l-a trimis înapoi; iată, nu a făcut nimic vrednic de moarte.

¹⁶ Așadar, după ce-l voi pedepsi, îl voi elibera”.

¹⁷

¹⁸ Atunci au început să strige împreună: „Ia-l pe acesta, eliberează-ni-l pe Baraba!”

¹⁹ Acesta fusese aruncat în închisoare din cauza unei revolte făcute în cetate și din cauza unei crime.

²⁰ Pilat, voind să-l elibereze pe Isus, le-a vorbit din nou,

²¹ dar ei strigau: „Răstignește-l, răstignește-l!”

²² Pentru a treia oară le-a spus: „Dar ce rău a făcut acesta? Nu am găsit în el nici o vină care să merite moartea. De aceea îl voi pedepsi și-l voi elibera”.

²³ Dar ei insistau, cerând cu strigăte puternice ca el să fie răstignit. Și strigătele lor predominau.

²⁴ Atunci Pilat a decis să li se îndeplinească cererea.

²⁵ El l-a eliberat pe cel care fusese aruncat în închisoare pentru revoltă și crimă și pe care-l ceruseră, iar pe Isus l-a lăsat în voia lor.

Pe drumul Calvarului (*Mt 27, 32; Mc 15, 21-22; In 19, 17*)

²⁶ Pe când îl duceau, l-au prins pe un oarecare Simon din Cirene, care venea de la câmp, și i-au pus lui crucea ca s-o poarte după Isus.

²⁷ Îl urma și o mare mulțime de popor și de femei care-și băteau pieptul și-l plâneau.

²⁸ Întorcându-se către ele, Isus le-a spus: „Fiice ale Ierusalimului, nu mă plângeți pe mine, ci mai degrabă plângeți-vă pe voi și pe copiii voștri.

²⁹ Căci, iată, vor veni zile în care veți spune: «Fericite cele sterile, cele care niciodată n-au născut și pieptul care n-a alăptat!»

³⁰ Atunci vor începe să spună munților:

Cădeți peste noi!

și colinelor:

Acoperiți-ne!

³¹ Căci dacă așa fac ei cu lemnul cel verde, ce se va întâmpla cu cel uscat?”

³² Împreună cu el mai erau duși doi răufăcători ca să fie uciși.

Răstignirea lui Isus (*Mt 27, 33-44; Mc 15, 24-32; In 19, 18-27*)

- 33 Când au ajuns la locul numit Craniul, acolo i-au răstignit pe el și pe răufăcători, unul la dreapta și unul la stânga.
- 34 Atunci Isus a spus: „Tată, iartă-i, căci nu știu ce fac”. Apoi, ca să împartă hainele lui, au aruncat sorții.
- 35 Poporul stătea și privea, iar conducătorii își băteau joc de el, spunând: „Pe alții i-a salvat, să se salveze pe sine, dacă el este Cristos al lui Dumnezeu, alesul”.
- 36 Și soldații îl luau în râs, când se apropiau de el și-i aduceau oțet,
- 37 spunând: „Dacă tu ești regele iudeilor, salvează-te pe tine însuți”.
- 38 Deasupra lui era și o inscripție: „Acesta este regele iudeilor”.
- 39 Unul dintre răufăcătorii răstigniți îl insulta, spunând: „Oare nu ești tu Cristos? Salvează-te pe tine și pe noi!”
- 40 Dar celălalt, luând cuvântul și muștrându-l, i-a spus: „Nu te temi de Dumnezeu, tu care suferi aceeași condamnare?”
- 41 Noi pe drept am primit ceea ce meritam pentru ce am făcut; dar el n-a făcut nici un rău”.
- 42 Și spunea: „Isuse, amintește-ți de mine când vei veni în împărăția ta!”
- 43 Iar el i-a spus: „Adevăr îți spun, astăzi vei fi cu mine în paradis!”

Moartea lui Isus (*Mt 27, 45-56; Mc 15, 33-41; In 19, 28-30*)

- 44 Era cam pe la ora a șasea și s-a făcut întuneric pe tot pământul până la ora a noua.
- 45 Soarele s-a întunecat. Catapeteasma templului s-a sfâșiat la mijloc.
- 46 Isus a strigat cu glas puternic și a spus: „Tată, *în mâinile tale încredințez sufletul meu*”. Și spunând aceasta, și-a dat duhul.
- 47 Centurionul, văzând ceea ce s-a întâmplat, l-a glorificat pe Dumnezeu, zicând: „Cu adevărat, omul acesta era drept”.
- 48 Și toate mulțimile adunate la această priverște, văzând cele petrecute, se întorceau bătându-și pieptul.

⁴⁹ Toți cunoscuții săi și femeile care l-au urmat din Galileea stăteau mai deoparte și priveau acestea.

Înmormântarea lui Isus (*Mt* 27, 57-61; *Mc* 15, 42-47; *In* 19, 38-42)

⁵⁰ Și iată că un bărbat, al cărui nume era Iosif, care făcea parte din consiliu, om bun și drept;

⁵¹ acesta nu fusese de acord cu planul și cu fapta lor. El era din cetatea Arimateea a Iudeilor și aștepta împărăția lui Dumnezeu.

⁵² Acesta, venind la Pilat, a cerut trupul lui Isus.

⁵³ Luându-l jos [de pe cruce], l-a înfășurat într-un giulgiu și l-a pus într-un mormânt săpat în stâncă, în care nimeni încă nu mai fusese așezat.

⁵⁴ Era ziua Pregătirii și începea sâmbăta.

⁵⁵ Atunci s-au apropiat femeile, cele care veniseră împreună cu el din Galileea, au văzut mormântul și cum era așezat trupul lui.

⁵⁶ Apoi s-au întors și au pregătit arome și miresme, iar sâmbăta s-au odihnit după Lege.

VIII. ÎNVIEREA LUI ISUS

24.

Mormântul gol (*Mt* 28, 1-8; *Mc* 16, 1-8; *In* 20, 1-13)

¹ În prima zi a săptămânii, dis-de-dimineață, ele au venit la mormânt, ducând aromele pregătite.

- ² Au găsit piatra de la mormânt rostogolită,
³ iar când au intrat, nu au găsit trupul Domnului Isus.
⁴ Pe când ele erau nedumerite de acest fapt, iată că le-au apărut doi oameni în haine strălucitoare.
⁵ Cuprinse de spaimă, și-au plecat fața spre pământ. Atunci ei le-au spus: „De ce-l căutați pe Cel Viu printre cei morți?
⁶ Nu este aici. A înviat. Amintiți-vă ce v-a spus pe când era încă în Galileea:
⁷ «Fiul Omului trebuie să fie dat pe mâna oamenilor păcătoși, să fie răstignit, iar a treia zi să învie»”.
⁸ Atunci și-au amintit de cuvintele lui.
⁹ Întorcându-se de la mormânt, au vestit toate acestea celor unsprezece și tuturor celorlalți.
¹⁰ Erau: Maria Magdalena, Ioana și Maria, [mama] lui Iacob, și altele împreună cu ele, care au spus acestea apostolilor.
¹¹ Însă cuvintele acestea li s-au părut vorbe goale și nu le-au crezut.
¹² Atunci Petru, ridicându-se, a alergat la mormânt. Aplecându-se, a văzut numai giulgiurile și a plecat mirat de ceea ce s-a întâmplat.

Isus înviat apare discipolilor de la Emaus (Mc 16, 12-13)

- ¹³ Și iată că, în aceeași zi, doi dintre ei se duceau spre un sat, al cărui nume era Emaus, care era cam la șaizeci de stadii de Ierusalim.
¹⁴ Aceștia vorbeau între ei despre toate cele întâmplate.
¹⁵ Pe când vorbeau și se întrebau, Isus însuși, apropiindu-se, mergea împreună cu ei.
¹⁶ Dar ochii lor erau ținuti să nu-l recunoască.
¹⁷ El le-a spus: „Ce înseamnă aceste cuvinte pe care le schimbați între voi pe drum?” Ei s-au oprit triști.

- 18 Unul dintre ei, numit Cleopa, răspunzând, i-a spus: „Numai tu ești străin în Ierusalim și nu știi cele petrecute în zilele acestea?”
- 19 El le-a zis: „Ce anume?” Ei au spus: „Cele despre Isus Nazarineanul, care era profet puternic în faptă și cuvânt înaintea lui Dumnezeu și a întregului popor,
- 20 cum arhieriei și conducătorii noștri l-au dat să fie condamnat la moarte și l-au răstignit.
- 21 Noi speram că el este cel care trebuia să elibereze Israelul; dar, cu toate acestea, iată, este a treia zi de când s-au petrecut aceste lucruri.
- 22 Ba, mai mult, unele femei dintr-ale noastre ne-au uimit. Fuseseră la mormânt dis-de-dimineată
- 23 și, negăsind trupul lui, au venit spunând că au avut vedenii cu îngeri care spun că el este viu.
- 24 Unii dintre cei care sunt cu noi au mers și ei la mormânt și au găsit așa cum au spus femeile, dar pe el nu l-au văzut”.
- 25 Atunci le-a spus: „O, nepricepuților și greoi de inimă în a crede toate cele spuse de profeți!
- 26 Oare nu trebuia Cristos să sufere acestea și să intre în gloria sa?”
- 27 Și, începând de la Moise și toți profeții, le-a explicat din toate Scripturile cele referitoare la el.
- 28 Când s-au apropiat de satul spre care mergeau, el s-a făcut că merge mai departe.
- 29 Dar ei l-au îndemnat insistent: „Rămâi cu noi pentru că este seară și ziua e de acum pe sfârșite”. Atunci a intrat să rămână cu ei.
- 30 Și, pe când stătea la masă cu ei, luând pâinea, a binecuvântat-o, a frânt-o și le-a dat-o lor.
- 31 Atunci li s-au deschis ochii și l-au recunoscut, dar el s-a făcut nevăzut [dinaintea] lor.
- 32 Iar ei spuneau unul către altul: „Oare nu ne ardea inima în noi când ne vorbea pe drum și ne explica Scripturile?”
- 33 Și, ridicându-se în același ceas, s-au întors la Ierusalim. I-au găsit adunați pe cei unsprezece și pe cei care erau cu ei,
- 34 care le-au zis: „Domnul a înviat într-adevăr și s-a arătat lui Simon”.
- 35 Iar ei le-au povestit cele de pe drum și cum a fost recunoscut de ei la frângerea pâinii.

Isus apare apostolilor (*In* 20, 19-23)

- ³⁶ Pe când vorbeau ei acestea, el a stat în mijlocul lor și le-a spus: „Pace vouă!”
- ³⁷ Speriați și cuprinși de teamă, credeau că văd un duh,
- ³⁸ dar el le-a spus: „De ce v-ați tulburat și de ce se ridică aceste gânduri în inima voastră?
- ³⁹ Priviți mâinile și picioarele mele căci eu sunt. Pipăiți-mă și vedeți: duhul nu are carne și oase, cum mă vedeți pe mine că am”.
- ⁴⁰ Și, spunând acestea, le-a arătat mâinile și picioarele.
- ⁴¹ Însă pentru că ei, de bucurie, încă nu credeau și se mirau, le-a spus: „Aveți aici ceva de mâncare?”
- ⁴² Ei i-au dat o bucată de pește fript.
- ⁴³ Luând-o, a mâncat-o înaintea lor.

Ultimele învățături ale lui Isus

- ⁴⁴ Apoi le-a spus: „Acestea sunt cuvintele pe care vi le-am spus când încă eram cu voi; că trebuie să se împlinească toate cele scrise despre mine în Legea lui Moise, în Profeti și în Psalmi”.
- ⁴⁵ Atunci le-a deschis mintea ca să înțeleagă Scripturile
- ⁴⁶ și le-a spus: „Așa este scris: Cristos [trebuia] să sufere și să învie din morți a treia zi
- ⁴⁷ și să fie predicată convertirea în numele lui spre iertarea păcatelor la toate neamurile. Începând din Ierusalim,
- ⁴⁸ voi veți fi martorii acestor lucruri.

⁴⁹ Și, iată, eu trimit asupra voastră pe acela pe care Tatăl l-a promis, însă voi să stați în cetate, până când veți fi îmbrăcați cu putere de sus”.

Înălțarea lui Isus (*Mt* 16, 19-20; *Fap* 1, 9-11)

⁵⁰ Apoi i-a scos până spre Betania și, ridicându-și mâinile, i-a binecuvântat,

⁵¹ iar în timp ce îi binecuvânta, s-a îndepărtat de ei și a fost ridicat la cer.

⁵² Iar ei, adorându-l, s-au întors la Ierusalim cu bucurie mare

⁵³ și stăteau tot timpul în templu, binecuvântându-l pe Dumnezeu.

© 2013 Copyright-ul textelor aparține DCB din cadrul Episcopiei de Iași; copyright-ul concordanței aparține DCO & Salezienii Don Bosco